

Verksamhetsberättelse och delårsbokslut för Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Händelser av väsentlig betydelse	3
Kommunens förväntade utveckling	5
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	7
Måluppföljning Kommunfullmäktige	8
Uppdrag Kommunfullmäktige.....	23
Periodens utfall och årsprognos	29
Balanskravsresultatet.....	32
Låneskuld och ränterisk	33
Soliditet	34
Resultaträkning	35
Balansräkning	36
Noter	38
Driftredovisning	39
Investeringar	40

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse

Den 9 februari upphörde folkhälsomyndighetens rekommendationer om hemarbete och en stegvis återgång till arbetsplatsen har skett till det nya normala. I början av året fortsatte arbetet med tillsyn enligt lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, så kallad trängseltillsyn. Lagen är upphävd sedan 1 april och det har därmed frigjort resurser att prioritera ordinarie tillsyn och kontroll som har varit delvis eftersatt med anledning av pandemin.

Alltjämt följs rutin för provtagning vid minsta symptom inom vård- och omsorgsverksamheterna och efter en kort periods uppehåll återkom även rekommendationen från vårdhygien och smittskyddet avseende source control i form av munskydd. Påfyllnadsdos av vaccination (dos 5) är administrerad inom äldreomsorgens verksamheter. Läget är mycket stabilt och enbart mycket få brukare, i isolerade fall, har under någon period var sjuk i covid-19 hittills i år.

Som en konsekvens av pandemin beslutade staten om ett extra statligt stöd kallat *Skolmiljarden*. För Knivstas del innebar det ett extra stöd om 3,5 mkr för 2022 vilka fördelades enligt tabell nedan. Medlen tilldelas såväl kommunala som fristående skolor i Knivsta kommun.

Ändringsbudget för 2022 antogs av Kommunfullmäktige i mars månad, med stärkt resultat (finansiellt mål) och ytterligare öronmärkta resurser för att stärka kommunens kärnverksamheter. Ett nytt pensionsavtal, A-KAP KR kommer gälla från 1 januari 2023, vilket innebär bra förutsättning för att attrahera och behålla medarbetare samt erhålla förutsägbara pensionskostnader. Dock påverkar det planeringsförutsättningarna för budget 2023, arbetet med ny budget har pågått under året och ska vara slutfört i oktober månad.

Under årets första 8 månader har kommunen påverkats av försenade leveranser och den utbudsproblematik som pandemin och kriget i Ukraina har givit upphov till. Vidare påverkar inflationen kommunen indirekt och direkt, några leverantörer önskar omförhandla ingångna avtal på grunda av bland annat högre energikostnader. Merparten avtal har dock tydliga klausuler som reglerar prisjusteringar, under 2023 kommer kommunen påverkas av den högre inflationen märkbart. I dagsläget finns också osäkerheter kring viss materialtillgång som exempelvis asfalt vilket kan komma att påverka möjligheten till underhåll av gator och vägar.

Det förändrade ekonomiska läget i omvärlden har ännu ingen påverkan på investerings- eller betalningsvilja hos exploitörer eller investerare gällande Knivsta. Under första kvartalet genomfördes två större markaffärer (exploatering) som inbringat nära 30 miljoner kronor. En anbudsfrågor för försäljning av detaljplanerad verksamhetsmark och en för bostadsexploatering visade stort intresse med marknadspriser som är högre än vad kommunen lyckats erhålla i tidigare affärer.

Fastigheten kommunhuset övergick i kommunkoncernens ägo från 30 juni genom förvärv av kommanditbolaget Gredelinen. Vidare pågår utveckling och anpassning av kommunshusfastigheten för att vara ändamålsenlig för det nya arbetssättet som uppstått efter pandemin med ett mer flexibelt arbetssätt.

Byggnationen av den nya idrottshallen i Alsike, Adolfsbergshallen har fortsatt under året och färdigställs så att verksamheten kan ta den i bruk från september månad. Ombyggnation av Estrids

och Vilhelms gård, under året har Vilhelms gård byggts om och fått åtta nya lägenheter. Brukarna flyttades till Villa Ängby under ombyggnationen och har vid tid för delårsrapportens sammanställning även hunnit flytta tillbaka. Ombyggnationen av Estrids gård står näst på tur.

Vid en utredning av Segerstaskolans lokaler konstaterade Bygg och Miljönämnden att fastigheten inte var lämplig för utbildningsverksamhet med mindre än genomgripande renoveringar. Detta var inte möjligt att genomföra på kort tid enligt fastighetsägaren vilket föranledde en flyttkarusell. Utbildningsnämnden beslutade att flytta barnen på Skutans förskola till närliggande kommunala förskolor, Sjögrenska gymnasiet flyttade till Skutans tidigare lokaler och Sergerstaskolan flyttade till Sjögrenskas tidigare lokaler. I samband med flytten ändrades också namnen på Segerstaskolan till Valloxskolan.

Under våren fortsatte arbetet med att ta fram handlingar för bildande av naturreservatet Ängbyskogen vilket sedan beslutades av Kommunfullmäktige i juni.

Den 30 juni beslutade regeringen om en ny lagstiftning, om tobaksfria nikotinprodukter, som trädde i kraft 1 augusti där kommunen ansvarar för delar av tillsynen över lagefterlevnad. Den 1 augusti ändrades också PBL och PBF i syfte att förenkla, förtydliga och effektivisera byggnadsnämndens tillsyn genom att möjliggöra för byggherrar att använda ett certifierat byggprojektteringsföretag vid nybyggnad av vissa bostadshus för att underlätta repeterbara processer i bostadsbyggandet. Effekter av lagförändringen är ännu inte klara utan kommer att identifieras löpande.

Mottagandet enligt EU:s massflyktsdirektiv har fungerat väl i kommunen, men antalet personer som kommunen tagit emot har varit få.

Kommunfullmäktige beslutade i augusti de nya avgifterna inom äldreomsorgen, för hemtjänsten gäller från årsskiftet en taxa som relaterar till biståndsbedömd tid, inte utförd tid.

Inom avfallsverksamheten fortsätter den nuvarande samverkan mellan de fyra kommunerna enligt gällande avtal. Enligt uppdrag från Samhällsutvecklingsnämnden har en utredning påbörjats för att belysa hur avfallsverksamheten bäst bör organiseras i en framtid.

Borgenstaket för Kommunfastigheter i Knivsta AB höjdes till 1450 miljoner kronor i juni månad.

Händelser som inträffat efter delårsperioden.

I september 2022 är det val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige. Hösten 2022 kommer att innebära genomförande och efterarbete kopplat till valet. Kommunledningskontoret kommer också att arbeta med förberedelser för utbildning av ny- och omvalda politiker samt administration kopplat till arvodeshantering.

En plan för att minska kommunens elförbrukning är under framtagande, kommunen har under många år varit aktiv i omställningen till mer hållbara lösningar vilket inkluderar passiv hus solceller, tilläggsisolering med mera. Knivsta kommun behöver bidra till att minska den energikris som uppstått i Sverige och Europa. Fortsatta utbyte av äldre armaturer till led är exempelvis prioriterat.

Under hösten kommer stort fokus läggas på att säkerställa en god hantering utifrån förändringarna i lagen om anställningsskydd (LAS) och i vårt kollektivavtal Allmänna bestämmelser. Ändringarna i LAS kan sägas röra tre områden förenklat, skyddet för arbetstagarens sysselsättningsgrad, visstidsanställningar där det inte behöver anges någon objektiv grund för tidsbegränsningen, samt skydd för arbetstagaren vid uppsägning av en tillsvidareanställning.

Under rapportens skrivande har kommunfullmäktige beslutat om

- program för anskaffning av fossilfria fordon
- att höja Knivstabostäder AB borgenstak till 230 miljoner kronor
- att fastställa ny VA taxa för 2023

Arbetet med att fira kommunens 20-årsjubileum har påbörjats och slutförs under hösten.

Kommunens förväntade utveckling

Utmaningar

Knivsta kommuns utmaningar är liknande många andra kommuner. Färre ska försörja fler, det vill säga skatteintäkterna kommer inte öka lika mycket som behovet av kommunal service i takt med en åldrande befolkning. Det ställer krav på en omställning av hela offentliga sektorn med ökade samarbeten och samverkan. Användande av ny teknik kommer vara viktigt verktyg för att möta utmaningen.

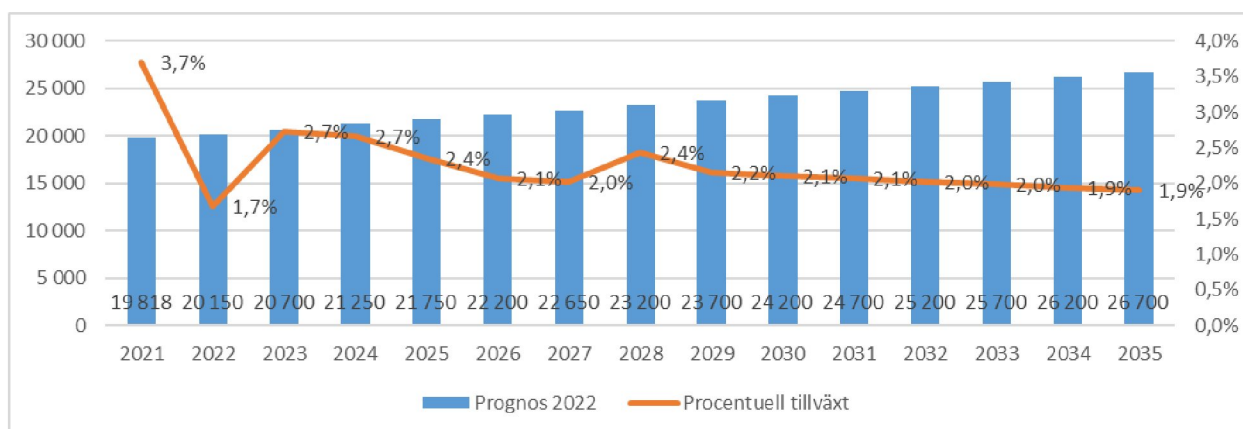
I Knivsta specifikt är även 4-spårsavtalet med staten där kommunen ska möjliggöra för 15000 nya bostäder fram till 2057 en stor utmaning. Beräkningar visar att antalet utlovade bostäder motsvarar en genomsnittlig befolkningstillväxt om 2,0–2,5 procent per år. Det kommer innebära behov av investeringar under lång tid framöver i infrastruktur och fastigheter.

Kompetensförsörjning, Sveriges Kommuner och Regioner har räknat ut att offentlig sektor för att ersätta pensionsavgångar kommande 10 år och möta det ökade behovet av kommunal service behöver rekrytera nära all nytillkommande arbetskraft på arbetsmarknaden (det gäller under förutsättning att verksamheten bedrivs på samma vis som idag).

Det är en orealistisk ekvation, de ökade behoven av kommunal service kommer av att Sverige har en åldrande befolkning, antalet äldre över 80 år väntas öka kraftigt, den yngre målgruppen varken ökar eller minskar nationellt. Den andra sidan av myntet är att andelen i arbetsför ålder blir färre och det leder till en måttlig ökning av skatteintäkter medan kostnaderna kommer öka snabbt i kommunsektorn.

Demografi

Kommunen arbetar årligen fram en uppdaterad befolkningsprognos, prognosen bygger på beslutade detaljplaner och statistik, i det längre perspektivet har avtalet med staten om 15000 nya bostäder till år 2057 vägts in i bedömningen. Fram till år 2025 är bedömningen att kommunen växer med knappt 1900 nya invånare.

Fler barn och unga väntas inte medföra investeringar närmaste åren inom utbildningsverksamheten eftersom det finns kapacitet att hantera det på kort sikt, efter 2025 är det troligt att en ny grundskola behövs.

Verksamheterna inom fritid och kultur samt individ och familjeomsorg påverkas också av fler barn och unga, inga investeringar är att vänta men stor påverkan på verksamheten. Statistiskt kommer det innebära att flera behöver stöd från socialtjänsten. Föreningslivet bedöms öka och kommer efterfråga mer kommunalt stöd i någon form eller krav på kommunal service som kulturskola.

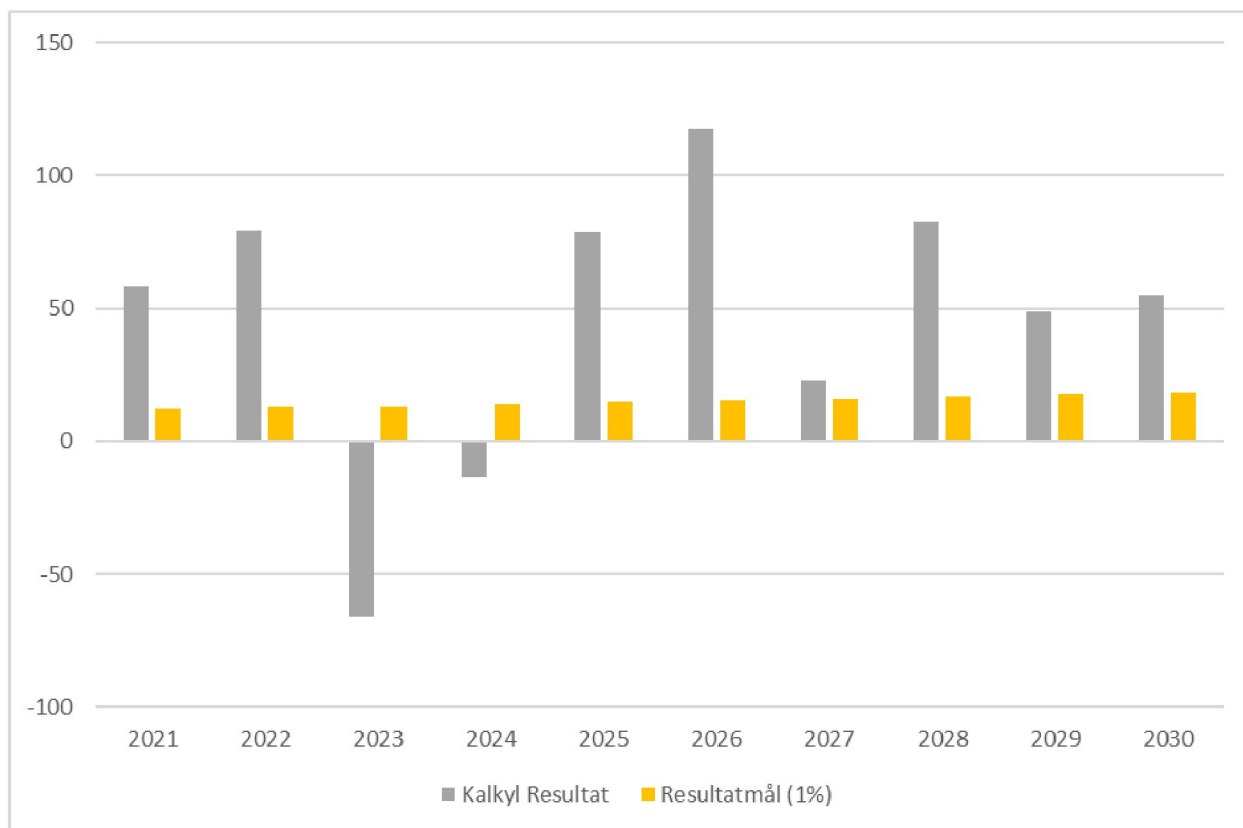
Fler äldre kommer medföra en växande äldreomsorgsverksamhet, äldreboende har anpassade fler framtida brukare och några investeringar närmaste åren bedöms inte vara aktuella.

Ekonomi

Framtiden måste vara hållbar, det gäller socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Verksamhetens drift och investeringar behöver i framtiden hitta en bättre balans mellan de olika hållbarhetsdimensionerna.

En framskrivning av kommunens intäkter och kostnader, baserad på befolkningsprognosen, SKR modell för skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning, SKR antagande om prisutvecklingen (PKV) kommande år samt krav på 1 procent årlig effektivisering av verksamheten ger en bild av kommunens framtida ekonomiska planeringsförutsättningar. En simulering utan krav på effektivisering ger negativa resultat alla år framöver och är därför inget alternativ.

Diagrammet nedan avser en simulering med 1 procent årlig effektivisering, resultatnivån blir då bättre än kommunens långsiktiga finansiella mål (1 procent av skatter, bidrag och kommunal ekonomisk utjämning). Närmaste 2 åren (2023-2024) är däremot riktigt svåra.

Osäkerheter finns alltid i denna typ av kalkyler, exploateringsnetto (vinster) fluktuerar kraftig mellan åren, födelsetal, inflyttning/utflyttning antas ske enligt historiskt mönster. Skatteintäkter har en tydlig koppling till sysselsättningen i Sverige vilken är svår att förutsäga men växlar över tid. Nya statliga reformer, är de finansierade? Oavsett utfallet i kalkylen kommer det innebära diskussion om prioriteringar, ambitionsnivåer, digitalisering och förenklingar i arbetssätt med mera för att framtiden ska vara hållbar.

Investeringar

Knivsta kommun har vuxit under lång tid och nuvarande reningsverk bedöms nu närma sig sitt kapacitetstak. Vidare har nuvarande reningsverk behov av större underhåll och anpassning efter nya miljökrav för rening. Kommunfullmäktige beslutade därför i september 2021 att ansöka om medlemskap i kommunalförbundet Käppala och anslutning till dess reningsverk.

Anslutningen till VA nätet innebär en investering om 550 miljoner kronor som Knivstavatten AB genomför, finansieringen sker genom anläggningstaxor och brukningsavgifter för VA. Medlemskapet innebär också att kommunen ska erlagga en medlemsavgift för att bli "delägare" (upp till 90 miljoner kronor) i förbundet.

De närmaste åren bedöms innebära få (om någon) större investering i infrastruktur och verksamhetslokaler. Detta är en effekt av etableringar och utbyggnad av enskilda förskolor och friskolor samt privata äldreboenden.

Långfristiga skulden den 31 augusti var cirka 87000 kronor per invånare i kommunkoncernen, beslutad investering i VA kommer höja den med närmare 30000 kr per invånare. Det innebär att Knivsta kommun kommer vara högt belånade i absoluta tal, vilket även gäller avseende kronor per invånare.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år bedöma om kravet om god ekonomisk hushållning uppfylls. Utvärderingen sker genom att bedöma i vilken utsträckning som kommunfullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål är uppnådda.

Verksamhetsmålen har en varierad utveckling där flertalet mål ändå har stabilt goda resultat eller förbättrade resultat. De finansiella målen visar i huvudsak goda resultat. Finansiella resultatet bedöms uppnås med god marginal för både kommunen och koncernen vilket är en viktig förutsättning i osäkrare tider. Nettokostnadsutvecklingen har förbättrats över tid, svaga punkten är låneskulden som återigen ökat, drivet av investeringar.

Bedömningen är att Knivsta kommun uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Måluppföljning Kommunfullmäktige

Värde

Knivsta kommun ska säkerställa långsiktig ekonomi i balans

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas. Kostnader, investeringar och låneskuld har under flera år haft en positiv trend, innevarande år avviker dock med stigande räntor och högre inflation (kostnadstryck).

Effekten av kostnadstrycket är marginellt för innevarande år, kommande år befaras det få ett tydligt avtryck i kommunens ekonomi när avtal prisjusteras för året inflation. Kommunen har inte påverkats av högre energipriser för 2022.

Låneskulden ökat under innevarande år men bedöms fortsatt vara under måltalet vid årets slut, nettokostnaden bedöms öka och når inte måltalet.

Årets resultat för kommunkoncernen överträffar normen god ekonomisk hushållning och kommunfullmäktiges uppsatta måltal med god marginal vilket är en förutsättning för att hantera investeringar i framtiden.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Nettokostnad egentlig verksamhet, kr/inv	62 728	61 661			63 000	60 000	◆
Låneskuld kronor per invånare	91 900	81 443			87 000	95 000	●
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%)	5,9	7,4			14,9	2,6	●

Nettokostnad egentlig verksamhet, kr/inv

Kommunens nettokostnad kronor per invånare minskade med 1,7 procent mellan 2020 och 2021. För innevarande år är måltalet högst 60 000 kr per invånare.

Nettokostnaden år 2021 var 61 661 kr per invånare årsprognosen innebär en nettokostnad per invånare om ca 63000 kr exklusive exploateringsnettot, vilket får anses vara bra i förhållande till de förändringar som ske i omvärlden.

En annan parameter som också påverkar är kommunens folkmängd, antalet invånare har ökat med ca 200 personer eller ca 1 procent vilket påverkar kostnaden per invånare n (8 månader).

Låneskuld kronor per invånare

Låneskulden, kronor per invånare i kommunkoncernen var 81443 kr 31 december 2021.

Under året har lån för bygget av hyreslägenheter i Alsike inneburit att Knivstabostäder har lånat upp pengar (39 mnkr), Kommunfastigheter i Knivsta AB har lånat pengar för köp av kommanditbolaget Gredelinen (135 mnkr). Även kommunens VA bolag har investerat i vatten och avlopp som driver låneskulden.

Den totala ökningen motsvarar 5600 kr i ökning kronor per invånare efter koncernelimineringar. Den beräknad långfristig låneskuld den 31 augusti är ca 87000 kr per invånare. Målet bedöms uppnås.

Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%)

Kommunens budgeterade resultat är 34,3 miljoner kronor (2,7 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning). Prognosen för innevarande år är cirka 80 miljoner kronor eller nära 6,1 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det överstiger både kommunens egna måltal och normen för överskott i kommunsektorn.

Kommunkoncernens prognostiserade resultat är 95,5 miljoner kronor vilket motsvarar 7,3 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning före koncernelimineringar. Bedömningen är att målet 2,6 procent kommer att uppnås med god marginal.

Knivsta kommuns verksamheter ska kännetecknas av hög kvalitet till rimlig kostnad

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas. Nettokostnadsavvikelsen totalt för kommunen har varit sjunkande under 3 år i följd. Strukturella förändringar under innevarande år bedöms ha positiva effekter på lång sikt för att bibehålla en kostnadsnivå som är rimlig till kommunens demografi och struktur. Utfallet för avvikelsen 2021 var 3,7 procent.

Självfinansieringsgraden överstiger 100 procent. Det betyder att alla kommunens investeringar är finansierade av eget kassaflöde.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	6,8	3,9			-	5	
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	114	53			>100	80	

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)

Nettokostnadsavvikelsen har under 3 år i följd sjunkit, från 10 procent till 3,7 procent för 2021, vilket är ett resultat av tuffa ekonomiska prioriteringar under mandatperioden. Det kan inte utslutas att pandemin till någon del påverkat kostnadsnivån.

Innevarande och kommande år kommer vara utmanande med ett högre pristryck vilket innebär att kommunkoncernen måste agera försiktigt i investeringar och andra ekonomiska prioriteringar.

Under året har strukturella förändringar tvingats fram genom att Segerstaskolans lokaler har ansetts utdömda. Skolans elever har flyttas till Valloxskolan som inryms lokaler vid Thumanskolan med ytterligare rockader. Äldreboenden byggs om för att möjliggöra ytterligare platser.

Nyckeltal redovisas i augusti 2023 av SCB. Indikatorns måltal bedöms uppnås.

Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)

Periodens (8 månader) investeringsutgift för kommunen uppgår till 28,4 miljoner kronor. För bokslutsperioden januari-augusti överstiger självfinansieringsgraden 100 procent.

För helåret är kommunens investeringsprognos 89 miljoner kronor vilket bedöms understiga årets kassaflöde, självfinansieringsgraden är således högre än 100 procent och det överstiger måltalet 80 procent. Bedömningen är att måltalet uppnås.

Knivsta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarens kompetens tas tillvara

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas.

Kommunfullmäktiges mål är mätetal för arbetsgivarvarumärket avseende Knivsta kommun. Då Kommunstyrelsen är Knivsta kommuns arbetsgivare avser resultatet all kommunal verksamhet. Både medarbetarindex och ledarskapsindex visar en svagt uppåtgående trend, som överstiger angivet måltal.

Personalomsättningen har ökat i jämförelse med föregående år. Fortsatta satsningar på ledarskapsutbildning (Utvecklande ledarskap) samt förankring av arbetsmiljömodul i Stratsys har genomförts. Under hösten lanseras en ny varumärkesplattform. Denna beskriver bland annat Knivsta kommuns position och bärande idé. Verksamheterna arbetar löpande med personalfrämjande åtgärder i syfte att skapa trivsel och engagemang bland medarbetarna. Medarbetare har bland annat erbjudits samt deltagit i Hackaton för att främja innovation och utveckling.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	82	83				81	
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	81	83				81	

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex

Resultatet för motivationsindex redovisas i mitten på oktober, efter att svaren i MedarbetarPulsen har sammanställts. I samband med höstens mätning har frågor lagts till som mäter fyra nya områden: Arbetsbelastning och stöd, Bemötande och inkludering, Mål och rutiner samt Kränkande särbehandling och trakasserier. Med dessa frågor skapar kommunen förutsättningar att undersöka, utreda och åtgärda arbetsmiljöfaktorer som brister inom dessa områden.

Under hösten lanseras en ny varumärkesplattform. Denna beskriver bland annat Knivsta kommuns position och bärande idé. För att leva upp till positionen finns tre kärnvärden framarbetade inom kommunen sedan tidigare. Kärnvärden är ord som beskriver Knivsta kommuns personlighet. Kommunens kärnvärden är delaktighet, engagemang och tydlighet, vilka tillsammans skapar

kommunens MedarbetarProfil. Dokument ses över under hösten vilka är kopplade till kommunens position och bärande idé, för att väva ihop både tonalitet och bildspråk med varumärkesplattformen.

Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2018-2021). Trenden är svagt uppåtgående. Motivationsindex låg 2021 på 83 procent, vilket var något högre än medeltalet för Uppsala län.

Utifrån trendanalys samt pågående utvecklingsarbete görs bedömningen att målet kommer uppnås.

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex

Resultatet för ledarskapsindex redovisas i mitten på oktober, efter att svaren i MedarbetarPulsen har sammanställts.

En utvärdering av Chefens SnabbIntroduktion har genomförts med gott resultat. Löpande satsning på ledarskapet i form av gemensam chefsutveckling fortsätter, med syftet att stärka det goda ledarskapet och stödja intern benchmark. Ytterligare två grupper av Utvecklande ledarskap startas under hösten. Utvecklande ledarskap är ett forskningsbaserat utvecklingsprogram som tagits fram av Försvarshögskolan och som borgar för en effektiv och gemensam hållning i ett ledarskap som gagnar såväl individen (medarbetare respektive chef) som verksamheten. Under året har aspirantprogrammet LedarArenan startas upp i samarbete med fyra andra kommuner i länet.

Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2018-2021). Trenden är svagt uppåtgående. Ledarskapsindex låg 2021 på 83 procent, vilket var något högre än medeltalet för Uppsala län.

Utifrån trendanalys samt pågående utvecklingsarbete görs bedömningen att målet kommer uppnås.

Bo och trivas

I Knivsta kommun ska invånarnas, näringslivets och organisationers erfarenheter och åsikter tas tillvara i samhällsbyggandet

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås.

Antalet ungdomar i Knivsta som anser att de hade bra möjligheter att föra fram åsikter i kommunen har minskat jämfört med tidigare år. Flickors upplevelser av möjligheten att föra fram sina åsikter ligger generellt lägre än pojkarnas (årskurs 7, 9 och 2 i gymnasiet). Förvaltningen planerar för ett Ungdomsfullmäktige som ska bli ett forum för möten mellan elever och politiker för att öka ungdomarnas delaktighet. Även appen Ung i Knivsta bidrar till att ungdomar kan föra fram sina åsikter.

Under hösten planeras en tidig dialog kring ny översiktsplan och i samband med det också en mer strukturerad marknadsföring gällande Medborgarrådet. Antal deltagare är i dag 527 vilket

innebär en viss ökning under året. Med syfte att förbättra invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter har flertalet aktiviteter genomförts, t ex upphandling av systemstöd för e-förslag, dialog, information och evenemang. Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande sker även inom kommunens myndighetsutövning. Resultatet från medborgarundersökningen gällande insyn och inflytande ligger högre än riket, länets kommuner och liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi) och visar även att flertalet invånare anser att Knivsta är en bra kommun att bo och leva på.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Andelen unga som anser att de har mycket stora eller stora möjligheter att föra fram åsikter till de som bestämmer i kommunen, andel (%)		13	14	13		25	
Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)		20	20	21		40	
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)		94	98	91		65	

Andelen unga som anser att de har mycket stora eller stora möjligheter att föra fram åsikter till de som bestämmer i kommunen, andel (%)

Ungas möjligheter att föra fram åsikter till de som bestämmer i kommunen mäts med folkhälsoundersökningen Liv och hälsa ung vartannat år. Indikatoren mäts ej för 2022, varför senaste utfall är 2021. Bedömning av måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2021).

Färre ungdomar (årskurs 9) i Knivsta ansåg 2021 att de hade bra möjligheter att föra fram åsikter i kommunen, jämfört med 2019 och 2017. Den sjunkande trenden gäller för alla kommuner i Uppsala län. För pojkar har upplevelsen av möjligheten att föra fram sina åsikter markant minskat vid den senaste mätningen, vilket påverkat det totala utfallet. Ur ett trendperspektiv är detta en faktor att följa över tid. Sett till utfallet för årskurs 7, årskurs 9 och årskurs 2 i gymnasiet ligger flickors upplevelser av möjligheten att föra fram sina åsikter generellt betydligt lägre än pojkarnas.

Appen "Ung i Knivsta" syftar bland annat till att ge ungdomar ökade möjligheter att föra fram sina åsikter och påverka. Under året har appen Ung i Knivsta 2.0 ökat i antal nerladdningar. En valdebatt som bygger på ungas frågor har genomförts under hösten.

Utifrån trendanalys samt kommunens genomförda aktiviteter görs bedömningen att målet delvis kommer uppnås.

Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)

SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning som görs på uppdrag av kommuner för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. SCB:s medborgarundersökning genomförs en gång

per år. Knivsta kommun deltar vartannat år, senast 2021 och nästa gång 2023. Då medborgarundersökningen förändrats finns ej möjlighet att göra en trendanalys gällande tidigare år.

20 procent av de som besvarat enkäten anser att kommunens invånare har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Det är något fler män än kvinnor som anser detta. Knivsta kommun ligger enligt uppgift från 2021 högre än riket, länets kommuner och liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi).

Till hösten planeras en tidig dialog kring ny översiktsplan och i samband med det också en mer strukturerad marknadsföring gällande Medborgarrådet. Antal deltagare är i dag 527 vilket innebär en viss ökning under året. Med syfte att förbättra invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter har kommunen bland annat gjort en upphandling av systemstöd för e-förslag samt arbetet med utveckling av kommunens författningssamling, diariehantering och automatisk publicering av mötesscheman och agendor. Invånare har bjudits in till aktiviteter samt erhållit information genom sociala medier.

Mot bakgrund av att utfallet för Knivsta 2021 ligger högre i jämförelse med andra samt med hänsyn till genomförda aktiviteter bedöms att målet till viss del kommer uppnås.

Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)

SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning som görs på uppdrag av kommuner för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. SCB:s medborgarundersökning genomförs en gång per år. Knivsta kommun deltar vartannat år, senast 2021 och nästa gång 2023. Då medborgarundersökningen förändrats finns ej möjlighet att göra en trendanalys gällande tidigare år.

94 procent av de som besvarat enkäten har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra". Knivsta kommun ligger enligt uppgift från 2021 högre än både riket och länets kommuner, men lägre än liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi). Det är fler kvinnor (98 procent) än män (91 procent) som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås, då måltalet är 65 procent.

Knivstas invånare och särskilt unga ska ges möjlighet till en meningsfull fritid och grundläggande förutsättningar till en god hälsa.

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås.

Invånarna i Knivsta har låga ohälsotal, jämfört med både länet och riket. Ohälsotalen visar en sämre hälsa bland kvinnor än bland män. Andelen elever som skattar sin hälsa som bra har minskat i årskurs 9 jämfört med tidigare år. Överlag har flickorna lägre självskattad hälsa än pojkar i samma årskurser (årskurs 7, 9 och 2 på gymnasiet).

Arbetet med att stärka ungdomars hälsa sker bland annat genom Elevhälsan, Hälsoäventyret och det systematiska hälsofrämjande arbetet inom förvaltningens verksamheter. Inom flertalet verksamheter arbetas med ett allt ökande fokus på tidiga och förebyggande insatser och ett främjande av goda levnadsvanor.

Genomförda undersökningar på Kulturskolan, Hälsohuset samt Biblioteket visar att en betydande majoritet av besökarna är nöjda med verksamheten. Resultatet av medborgarundersökningen vi-

sar ett lågt resultat på frågan om det finns bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen. Förvaltningen har ökat sin närvaro med mer riktade aktiviteter samt uppsökande verksamhet under året som gått. Verksamheterna planerar och genomför lovprogram och veckoaktiviteter som bidrar till att barn och unga erbjuds bra aktiviteter på sin fritid. Under året har appen Ung i Knivsta 2.0 ökat i antal nerladdningar. Åtgärder har vidtagits för att få en trygg miljö på CIK.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Ohälsotal, dagar	15,9	14,4	18,3	10,6		16	
Andel elever i åk 9 som skattar sin hälsa som bra, andel (%)		65	56	78		100	
Samlat (NKI) värde av kultur- och fritids brukarundersökningar		87				60	
Medborgarundersökningen - Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%)		17	16	19		65	

Ohälsotal, dagar

Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod. Resultat för föregående år publiceras i januari. Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2016-2021).

Knivsta kommun ligger enligt uppgift från 2021 lägre än riket, länets kommuner och liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi). För Knivsta syns en positiv utveckling där ohälsotalet minskat de senaste sex åren. Ohälsotalet har minskat både för män och kvinnor. Ohälsotalet för kvinnor är över tid betydligt högre än männens. Kvinnors ohälsotal för 2021 (18,3) är högre jämfört med männens (10,6) och överstiger även kommunens måltal.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås, då trenden är nedåtgående.

Andel elever i åk 9 som skattar sin hälsa som bra, andel (%)

Självskattad hälsa hos unga mäts med folkhälsoundersökningen Liv och hälsa ung vartannat år. Indikatoren mäts ej för 2022, varför senaste utfall är 2021. Bedömning av måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2021).

Andelen elever som skattar sin hälsa som bra har minskat i årskurs 9 jämfört med tidigare år. Det är flickorna i årskurs 9 som över tid visar en sjunkande trend. Deras självskattade hälsa ligger på en nivå betydligt lägre än pojkarnas. Överlag har flickorna även i årskurs 7 och årskurs 2 på gymnasiet lägre självskattad hälsa än pojkarna i samma årskurser. Sammantaget för årskurserna (årskurs 7, 9 och 2 på gymnasiet) skattar ungdomar i Knivsta sin hälsa något bättre 2021 jämfört med tidigare år.

I kommunen arbetar bland annat verksamheter som Elevhälsan, Hälsoäventyret, kultur- och fritid och Familjecentralen kontinuerligt med hälsofrämjande aktiviteter för ungdomar och familjer.

Prognosen är att målet för indikatorn inte kommer att nås, då trenden är nedåtgående för elever i årskurs 9.

Samlat (NKI) värde av kultur. och fritids brukarundersökningar

Mätningar för denna indikator sker lokalt i kommunen genom brukarenkäter i respektive verksamhet. Dessa genomförs under hösten 2022 varför inget resultat föreligger för delåret.

Genomförda besökarundersökningar på Kulturskolan, Hälsohuset samt Biblioteket visar på ett samlat NKI på 87 för 2021.

SCB:s medborgarundersökning visar även att 82 procent upplever att bra utbud av bibliotekets aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), vilket ligger högre än riket (79 procent). 85 procent upplever även att det finns ett bra utbud av belysta motionsspår i kommunen och 74 procent upplever att det finns ett bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen.

Utifrån senaste utfall för brukarundersökning och medborgarundersökning bedöms att målet kommer uppnås.

Medborgarundersökningen - Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%)

SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning som görs på uppdrag av kommuner för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. SCB:s medborgarundersökning genomförs en gång per år. Knivsta kommun deltar vartannat år, senast 2021 och nästa gång 2023. Då medborgarundersökningen förändrats finns ej möjlighet att göra en trendanalys gällande tidigare år. Indikatorn bygger på att personer över 18 år svarar utifrån deras uppfattning av utbudet för unga personer. Detta behöver inte överensstämja med unga personers uppfattning av utbudet.

17 procent av de som besvarat enkäten har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra". Knivsta kommun ligger enligt uppgift från 2021 lägre än riket, länets kommuner och liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi).

Ungdomsverksamheten ökar sin närvaro med mer riktade aktiviteter samt uppsökande verksamhet under året som gått. Under året har appen Ung i Knivsta 2.0 ökat i antal nerladdningar.

Mot bakgrund av att utfallet för Knivsta 2021 ligger lägre i jämförelse med andra bedöms att målet inte kommer uppnås.

Växa

Knivsta kommuns förskolor och skolor ska bidra till ett livslångt lärande med likvärdiga villkor och höga resultat.

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås.

En stor andel av vårdnadshavarna är nöjd med förskoleverksamheten. Trendanalys visar att utfallet är stabilt, med en minskning för 2022. Verksamheten värdesätter kommunikationen och delaktigheten med vårdnadshavare. Analys av utbildningen och undervisningen ligger som grund

för kommande utvecklingsområden.

Andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasieskolan och andelen elever med examen inom 4 år ligger över tid på en stabil nivå, som är högre än för riket och Uppsala län (medel). För att skapa en bättre helhetsbild över elevernas kunskaper håller en screeningsplan på att tas fram, som kompletterar den befintliga screeningsplanen. Den digitala utvecklingen kommer att leda till en bättre anpassning av elevers lärmiljö. Att ständigt utveckla undervisningen och därigenom höja elevernas resultat är ett långsiktigt mål.

Trygghetsarbete för eleverna kommer att ske inom ramen för Trygghetsplanen samt utifrån anmälningar om kränkande behandlingar och incidenter/olycksfall.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola i sin helhet, andel (%)	95	93			89	93	◆
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	80	80	81	82		100	◆
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	89	89	91	88	89	100	◆
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	82	88	90	87		100	◆

Andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola i sin helhet, andel (%)

Mätningar för denna indikator sker lokalt i kommunen genom enkät. Bedömning av måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2021).

Trenden bedöms som stabil med en viss minskning för 2022.

Personalgruppen har hög kompetens och undervisningen är välplanerad och målstyrd. Förskolorna värdesätter kommunikationen och delaktigheten med vårdnadshavare. Förvaltningen ser en positiv utveckling av Knivstas kommunala förskolors kvalitet. Analysen av utbildningen och undervisningen ligger som grund för kommande utvecklingsområden.

Utifrån trendanalys samt pågående utvecklingsarbete görs bedömningen att målet delvis kommer uppnås.

Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)

Indikatorn har utgått, från och med 2022 har indikatorn bytt målgrupp, från elever i årskurs 9 till elever i årskurs 8. Detta medför att utfallet från tidigare år inte är helt jämförbart, varför ingen trendanalys kan ske. Skolinspektionens elevenkät genomförs vartannat år i hälften av landets kommuner, så under en cykel över två år deltar alla skolor i landet.

En viktig förutsättning för att eleverna ska ha studiero under lektionerna är en trygg miljö i skolan. 83 procent av eleverna i årskurs 8 anger att de känner sig trygg i skolan. Svaren visar att det är färre flickor som känner sig trygga i skolan (76 procent) än pojkar (91 procent).

Verksamheten behöver fortsätta trygghetsarbetet för att eleverna i än större grad ska känna sig trygga i våra skolor. Detta kommer att ske inom ramen för Trygghetsplanen samt utifrån anmälningar om kränkande behandlingar och incidenter/olycksfall.

Prognos kan ej sättas för målet, då indikatorn ej längre mäts.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)

Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2022).

Trenden ligger stabilt, på en högre nivå än för riket och övriga kommuner i Uppsala län (medel). Trenden ligger något lägre för Knivsta kommun än liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi).

Verksamheten kan i egen statistik se att meritvärdena sjunkit något jämfört med 2021 års utfall. En hypotes är att pandemin har spelat en roll i detta och att antalet elever som är placerade i Knivsta har ökat.

Mot bakgrund av jämförelsen med rikt och länets kommuner bedöms indikatorns mål delvis vara uppnått.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)

Måttet publiceras senare under hösten för 2022, varför inget resultat föreligger för delåret 2022. Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2021).

Trenden ligger stabilt, på en högre nivå än för riket och övriga kommuner i Uppsala län (medel). Trenden för Knivsta kommun är likvärdig med liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi).

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) anger långsiktigt hur Region Uppsala vill möta framtidens utmaningar och utveckla det geografiska området Uppsala län. I den finns målet att andelen gymnasieelever med examen inom fyra år ska överstiga 80 procent år 2030. Både flickor och pojkar i Knivsta kommun har i högre grad tagit gymnasieexamen än elever i riket i stort.

Mot bakgrund av jämförelsen med riket och länets kommuner bedöms indikatorns mål delvis vara uppnått.

Kommunens invånare ska erbjudas kvalitativt stöd utifrån sin aktuella livssituation.

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås.

Kommunen har genom lagar och förordningar krävt på sig att erbjuda kommuninvånaren stöd utifrån dennes unika situation. Trenden visar en ökning av vuxna personer med försörjningsstöd som återaktualiserats ett år efter avslutat försörjningsstöd. Egen mätning indikerar dock en minskning under första halvåret 2022. Det är även över tid ett något ökat antal personer 0-19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Kommunens satsning på kommunalt aktivitetsansvar och arbetsmarknadsåtgärder utgör betydelsefulla faktorer, för att underlätta vägen in på arbetsmarknaden.

Andel personer som upplever sig nöjda med sin hemtjänst har minskat över tid. I kommande tillitsreform ska brukare få mer självbestämmande om när och hur deras beviljade insatser ska utföras. De ska också ha en utsedd fast omsorgskontakt, vilket förväntas öka nöjdheten. Det är

även färre personer som upplever sig nöjda med sitt särskilda boende, vilket kan bero på ombyggnation.

Förvaltningens verksamheter fokuserar fortsatt på att i samverkan skapa stöd för kommuninvånarens behov ur ett helhetsperspektiv. Detta sker genom exempelvis arbetsmodellen för ökad skolnärvaro som utökas till samtliga kommunala skolor, utökat uppsökande arbete samt den pågående utvecklingen av teams-arbetet inom hemsjukvården. Privata utförare har under året erbjudits ta del av metodutveckling.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	79				85	90	◆
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	3,45					3	◆
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	83				69	80	■
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	77	72	70	71	86	75	●

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Socialstyrelsens nationella brukarundersökning mäts årligen (uppehåll 2021). Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2022).

Analysen visar en svagt nedåtgående trend, med viss upphämtning under senaste året. I jämförelse med riket, Uppsala län och liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi) ligger Knivsta kommun på jämförbar nivå.

Flera delar går att förbättra, till exempel att brukare kan påverka klockslag när personal kommer, att de får tillräckligt med tid och att det är lätt att få kontakt med hemtjänsten.

I kommande tillitsreform ska brukare få mer självbestämmande om när och hur deras beviljade insatser ska utföras. De ska också ha en utsedd fast omsorgskontakt, vilket förväntas öka nöjdheten.

Utifrån trendanalys samt pågående utvecklingsarbete görs bedömningen att målet delvis kommer uppnås.

Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)

Utfall för 2021 publiceras våren 2023. Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2016-2020).

Analysen visar en ökande trend, från en låg nivå. Liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi) har en ökande trend, fast från en något högre nivå. Gällande utfallet för trendperioden ligger Knivsta kommun betydligt lägre än riket och Uppsala län (medel).

Målsättningen är alltid att så få invånare som möjligt ska behöva denna typ av stödinsatser - och

där är kommunens satsning på kommunalt aktivitetsansvar och arbetsmarknadsåtgärder viktigt. Utifrån den ökande trenden, men med hänsyn till låga nivåer samt kommunens satsningar bedöms att målet kommer delvis uppfyllas.

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Socialstyrelsens nationella brukarundersökning mäts årligen (uppehåll 2021). Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2022).

Analysen visar en nedåtgående trend, från en hög nivå år 2017. Utfallet för år 2022 är markant lägre. Även riket, Uppsala län (medel) samt liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp socioekonomi) uppvisar svagt nedåtgående trend, med en tydligare nedgång senaste året.

En tänkbar påverkan för Knivsta kommun är den planerade ombyggnationen på boendena som vid tid för undersökningen var känd av brukarna, dock ännu inte genomförd.

Utifrån trendanalys görs bedömningen att målet inte kommer uppnås.

Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

Offentlig statistik för denna indikator är inte publicerade inför delårsrapport 2022. Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2017-2021).

Analysen för Knivsta kommun visar en sjunkande trend, från en i jämförelse med liknande kommuner, hög nivå. Uppsala läns kommuner (medel) har en stabil nivå över tid, vilken Knivsta kommun nu ligger något under. Liknande kommuner (Kolada urvalsgrupp Socioekonomi) har en ökande trend, från en lägre nivå än Knivsta kommun. Utfall för riket saknas.

Egen uppföljning i kommunen visar att vid tid för delårsbokslut har 86 procent av de vuxna som avslutades de gångna 12 månaderna inte återaktualiserats.

Utifrån trendanalys samt egen uppföljning görs bedömningen att målet kommer uppnås.

Värna

Knivsta kommun ska bygga stad och landsbygd så att funktion och hållbarhet optimeras.

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas.

Den demografiska försörjningskvoten visar en svagt positiv trend och är lägre för än för både länet och liknande kommuner. Andel sysselsatt dagbefolkning i förhållande till befolkningen har inte ökat till önskad nivå. I syfte att långsiktigt säkerställa ytterligare arbetstillfällen i kommunen har förvaltningen genomfört ett omfattande arbete under året för att ta fram en förstudie för planeringsförutsättningar för verksamhetsområdena i Ar, Brunnby, Nor och Forsby.

Funktion och ekologisk hållbarhet beaktas i samtliga planeringssteg i den kommunala samhällsbyggnadsprocessen. När det gäller möjliggörande av bostadsbebyggelse planeras två detaljplaner i Fornåsa respektive Furulund att antas som tillsammans omfattar 240 bostäder vilket i princip motsvarar den takt som har målsatts.

Vid beviljande av bostäder utanför tätbebyggt område följs riktlinjer i syfte att ge så goda förutsättningar som möjligt för god boendemiljö med tillgång till kollektivtrafik och VA-hantering. Hänsyn tas också för att säkerställa förutsättningar för exempelvis pågående jordbruksverksamhet.

Undersökningar visar att en majoritet av invånarna är nöjda med skötseln av kommunens utomhusmiljöer (parker, gator, lekparker och naturområden).

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Demografisk försörjningskvot	0,81	0,79	0,79	0,79		0,8	
Andelen sysselsatt dagbefolkning i förhållande till befolkningen, andel (%)	24					26	
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)		77	77	78		60	

Demografisk försörjningskvot

Den demografiska försörjningskvoten visar hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv. Önskvärt är ett lågt värde.

Den demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år.

Dagens siffra ger en vag fingervisning om både kompetensförsörjningsutmaningen och svårigheten att finansiera kommunal välfärd i framtiden, i framtiden spås denna siffra stiga markant och därför är det av vikt att följa utveckling lokalt och nationellt.

Knivsta värde har en svagt positiv trend (något under måttalet 0,8) vilket är positivt och är lägre för än för både länet och liknande kommuner, måttalet bedöms uppnås.

Andelen sysselsatt dagbefolkning i förhållande till befolkningen, andel (%)

Indikatorn är ny i Mål och Budget för 2022 och beräknas genom måttet antalet förvärvsarbetande dagbefolkning delat med antalet invånare. Antalet förvärvsarbetande dagbefolkning sammanställs av SCB i november och rapporteras för helår 2021. Det finns inget utfall för delår 2022.

Utfallet för 2020 är 24 procent. För att kommunen aktivt ska öka dagbefolkning behövs fler arbetstillfällen genom att Knivsta företag når tillväxt och att nya företag flyttar hit. Verksamhetsmark är en viktig faktor för att uppnå det vilket är ett prioriterat område i kommunens näringslivsstrategi. Med syfte att långsiktigt säkerställa ytterligare arbetstillfällen i kommunen har ett omfattande arbete genomförts under året för att ta fram en förstudie för planeringsförutsättningar för verksamhetsområden i Ar, Brunnby, Nor och Forsby.

Bedömning är att andel sysselsatt dagbefolkningen ligger kvar och inte ökar med två procent enligt målsättning. Prognosen är att målet för indikatorn inte kommer att nås.

Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)

SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning som görs på uppdrag av kommuner för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. SCB:s medborgarundersökning genomförs en gång per år. Knivsta kommun deltar vartannat år, senast 2021 och nästa gång 2023. Då medborgarundersökningen förändrats finns ej möjlighet att göra en trendanalys gällande tidigare år. Måttet anger ett genomsnitt av upplevd nöjdhet med skötsel samt snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar, skötsel av allmänna platser, naturområden samt badplatser.

2021 var 77 procent av de tillfrågade nöjda och målsättningen för 2022 är 60 procent. Nöjdheten 2021 var högre i Knivsta kommun jämfört med riket (72 procent).

Enkäten Kritik på teknik (som genomförts av SKR 2022) visar att ungefär tre av fem kommuninvånare är positivt inställda till skötseln av kommunens parker, medan närmare en av tio är negativt inställd. När det gäller skötseln och lekredskapen in kommunens lekparkar och lekplatser är ungefär tre av fem kommuninvånare är positivt inställda, medan närmare en av fem är negativt inställda.

Mot bakgrund av tidigare utfall samt resultat från enkäten Kritik på teknik görs bedömningen att målet kommer att uppnås.

Knivsta ska verka och planera för en ekologiskt hållbar kommun

Prognosen är att målet kommer att uppnås.

Arbete med biologisk mångfald och ekosystemfunktion pågår inom flera delar av förvaltningen. Bildandet av naturreservatet Ängbyskogen underlättar förvaltningen av skogens naturvärden och arbete pågår för bildande av ytterligare ett naturreservat. Inom ramen för arbetet med kommunens hållbarhetslöften för programperioden 2021-2023 pågår ett förvaltningsövergripande arbete med att verkställa ett brett antal löften om programperiodens tema biologisk mångfald. Grönstrukturplanen tillämpas i detaljplaner och naturområden naturvärdesinventeras enligt standard. Försök pågår för att omvandla gräsmattor till äng och faunadepåer anläggs i skogsbryn.

Under året har laddpunkter vid verksamhetsfastigheter tillskapats. Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter ökar liksom andel närproducerade livsmedel som inhandlas och andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	23	26				25	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	30					40	

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall Delår 2022	Mål 2022	Prognos
Andelen närproducerade livsmedel som inhandlas, andel (%)	83	87			90	85	●
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	50	48				50	●

Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)

Utfall för 2022 publiceras hösten 2023. Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2016-2021).

Utfallet indikerar utifrån ett femårsperspektiv en uppåtgående trend. Enligt egen uppföljning är utfallet för 2021 utgörs den ekologiska andelen livsmedel av 26 procent.

Ekologiska - och svensk producerade livsmedel behöver balanseras utifrån prishöjningar. De ekologiska livsmedlen har inte höjts lika mycket som de konventionella varför en ökning trots allt har varit möjlig.

Utifrån trendanalys görs bedömningen att målet kommer uppnås.

Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)

Utfall för 2021 publiceras hösten 2022. Senaste värde finns för 2020. Bedömning av indikatorns måluppfyllelse sker utifrån en trendanalys (2016-2021).

Analysen visar en sjunkande trend för Knivsta kommun, från 42 procent år 2016 till 30 procent år 2020. Även Uppsala läns kommuner (medel) har en nedåtgående trend, dock mer jämn, från 42 procent år 2016 till 38 procent år 2020.

Intern uppföljning för 2021 visar att det hushållsavfall som samlats in fördelas enligt följande; materialåtervinning 18 procent, biogas 30 procent och energiåtervinning 52 procent.

Utifrån trendanalys görs bedömningen att målet inte kommer uppnås.

Andelen närproducerade livsmedel som inhandlas, andel (%)

Indikatorn mäts genom egen uppföljning. Närproducerat animaliskt protein (kött, fågel, ägg och mejeriprodukter) är 90 procent för delåret. Egenuppföljningen visar att utfallet ökat årligen sedan 2020. Under våren 2021 har ett Dynamiskt inköpssystem upprättats som möjliggör lokala producenter att kvalificera sig och därmed kan de kommunala köken i Knivsta göra avrop. Inköp planeras utifrån lägre inköpsvolymmer av kött till förmån för växtbaserade livsmedel vilket överensstämmer med nationella och globala hållbarhetskriterier. Även avrop av närproducerat görs vid överkomlig prisbild.

Utifrån egenuppföljning som visar att andelen ökat sedan 2020 görs bedömningen att målet kommer uppnås.

Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)

Utfallet publiceras under våren 2023 för 2022. Senaste värde finns för 2021. Då indikatorn är förhållandevis kan ingen trendanalys ske.

För år 2021 utgör andelen fossiloberoende fordon 48 procent, vilket innebär att andelen minskat något sedan år 2020.

Kommunen har utökat antalet fossiloberoende fordon i fordonsflottan. Under året har ett program för fordonsanskaffning arbetats fram och beslutats i kommunstyrelsen. Innebörden är att ge tydliga direktiv till förvaltningen att det är fossiloberoende fordon som är förstahandsvalet. Under året är det dock stora leveransproblem av fordon. Programmet stipulerar att förändringen till fossiloberoende bilar ska ske kontinuerligt när leasingavtal löper ut.

Utifrån utökat antal fossiloberoende fordon samt utarbetandet av program för fordonsanskaffning så görs bedömningen att målet kommer uppnås.

Uppdrag Kommunfullmäktige

Uppdrag	Målbild	Styrelse/nämnd	2022
Effektiviseringsprogram – framtagande av åtgärder för en långsiktig ekonomi i balans	Kommunens kostnadsnivå ska minska med 20 miljoner kronor i fasta priser och volym under mandatperioden (2019-2022). – utöver effektiviseringsbetinget och uppräknig.	Kommunstyrelsen	●
Förändringsarbete – att med avstamp i Agenda 2030 intensifiera arbetet för att utveckla nya effektiv arbetssätt, metoder och partnerskap samt en ändamålsenlig, behovsanpassad och kostnadseffektiv kommunorganisation.	I Knivsta kommun är Agenda 2030 grunden för styr- och ledningsprocesserna i kommunkoncernens verksamheter. Förändringsarbetet ska leda till en effektiv och kostnadsanpassad organisation med effektivare arbetsprocesser, ökat användande av nya metoder och tekniker. Syftet är att kunna fortsätta leverera god välfärd på ett hållbart sätt till fler invånare i Knivsta till en lägre kostnad.	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Bygg- och miljönämnden Samhällsutvecklingsnämnden Socialnämnden	◆
Lokaleffektivitet – framtagande av plan för ökad lokaleffektivitet inom alla verksamhetsområden	Ökad lokaleffektivitet ska leda till lägre lokalkostnader om 10 miljoner kronor i fasta priser och volym under mandatperioden 2019-2022.	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Bygg- och miljönämnden Samhällsutvecklingsnämnden Socialnämnden	●
Fossilfri/koldioxidneutral kommun – minimera fossila drivmedel och plastanvändning i kommunkoncernens verksamheter med särskilt fokus på en giffri förskola.	Giffri förskola Koldioxidneutral kommunkoncern	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Bygg- och miljönämnden Samhällsutvecklingsnämnden Socialnämnden	●
Upphandlingar – med krav på hållbar konsumtion och handel inriktad mot cirkulär resurshållning och delningsekonomi,	Upphandling och inköp av varor och tjänster ska vara hållbara.	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Bygg- och miljönämnden Samhällsutvecklingsnämnden	●

Uppdrag	Målbild	Styrelse/nämnd	2022
ekologiska produkter och rättvisa produktionsvillkor.		Socialnämnden	
Modern energiteknik och kretsloppsanpassad teknik för VA-hantering, ska övervägas vid nybyggnation och planering av nya områden.	Hållbar stadsplanering	Kommunstyrelsen Samhällsutvecklingsnämnden	●
Cykelvägar är prioriterade, cykelväg mellan Alsike och Uppsala ska bevakas i 4-spåravtalet	Hållbar stadsplanering	Samhällsutvecklingsnämnden	●
Plan för parkeringslösningar och stimulera ett minskat bilberoende	Hållbar stadsplanering	Samhällsutvecklingsnämnden	■
Förvaltningen ska utveckla möjligheterna för den idéburna sektorn att utgöra en viktig aktör inom Knivsta kommun	Syftet med ett idéburet offentligt partnerskap ska vara att uppnå ett eller flera allmännyttiga mål. Detta kan omfatta en mängd olika sorters verksamheter som syftar till att lösa samhällsutmaningar av olika slag.	Kommunstyrelsen	■
Nämnder ska redovisa vilka effektiviseringar som genomförts och vilka varaktiga ekonomiska effekter det har fått.	Sveriges kommuner kommer med en åldrande befolkning att behöva leverera mer välfärd (kommunal service) med oförändrade ekonomiska resurser. Nämnderna ska därför i boksluten redovisa vilka effektiviseringar som genomförts och vilka varaktiga ekonomiska effekter det givit.	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Bygg- och miljönämnden Samhällsutvecklingsnämnden Socialnämnden	◆

Effektiviseringsprogram – framtagande av åtgärder för en långsiktig ekonomi i balans

Uppdraget innebär att kostnadsläget ska minska med 20 miljoner kronor i fasta priser och volym under mandatperioden (2019-2022).

Processen med att se över kommunens nettokostnad fortsätter med oförminskad kraft eftersom hela offentliga sektorn står inför en jätteutmaning i att "färre ska försörja fler", vilket blev ännu mer påtagligt efter inbromsningen i världsekonomin och den osäkerhet som invasionen av Ukraina medförde. Nettokostnadsutvecklingen i kronor per invånare var negativ under 2021. Nettokostnadsutvecklingen 2022 bedöms öka mot föregående år men lägre än förväntat med tanke på omvärldens kostnadstryck och befolkningstillväxt (tillväxten rullande 12 månader ca 2 procent).

Förändringsarbete – att med avstamp i Agenda 2030 intensifiera arbetet för att utveckla nya effektiv arbetssätt, metoder och partnerskap samt en ändamålsenlig, behovsanpassad och kostnadseffektiv kommunorganisation.

Under våren 2022 har arbetet fortsatt med att se över och förbättra arbetsprocesser och rutiner. Exempel är informationshanteringsplaner/-processer, delegationsordningar, beredningsprocessen samt kommunens författningssamling.

Arbetet med utvärdering och framtagande av riktlinjer för digitala verktyg pågår. Ett led i detta arbete är upphandling av streamingtjänst och voteringsystem för kommunfullmäktige.

Troman webb används idag som verksamhetssystem för administration och hantering av förtroendevalda, under året kommer systemet kompletteras med webbmodulen Troman Publik som automatiskt publicerar uppgifter om förtroendevalda, nämnder, uppdrag med mera på kommunens publika webbplats.

Andelen digital kommunikation ökar stadigt, under senhösten ska ett nytt intranät lanseras för att främja arbetssättet och stödja utvecklingen mot en digital plattform. Syftet är att skapa en sammanhållen miljö som effektiviserar och underlättar i vardagen för kommunens chefer och medarbetare.

Knivsta kommun har tecknat ett avtal med Tierp för att köpa tjänsten konsumentrådgivning, vilket beräknas innebära minskad kostnad och förbättrad service.

Säkerställa att kommunens digitala enheter i kommunen, både datorer, iPads och användarkonton är korrekta. Med ordning och reda finns det pengar att spara både i licenser och i driftkostnader men utgör också en säkerhetsfråga.

För att underlätta för alla medarbetare, samt för att höja säkerheten inom digitala verktyg, har singel-sign-on (SSO) implementerats i flera stora övergripande verksamhetssystem. Det innebär att användaren loggar in en gång och sedan har tillgång till sina verktyg,

Förvaltningen utvärderar alltid uppkomna vakanser om en återrekrytering ska göras och i så fall med vilken kompetens.

Implementering av det nya ärendehanteringssystemet för bygglovsprocesser pågår, bedömningen är att systemet möjliggör automatisering av flera administrativa processer.

Ett utvecklingsarbete är påbörjat avseende utveckling av den samlade samhällsbyggnadsprocessen inom så väl samhällsbyggnadskontoret som tillväxktkontoret för att säkra ett effektivt gemensamt arbetssätt som möter behoven framöver.

Agenda 2030 är en tydlig ram för allt arbete, där bland annat omställningen till effektiv och nära vård kan exemplifieras. Det påbörjade kompetenslabbet är ett utforskande av arbetsmetoder liksom det pågående pilotprojektet för biståndshandläggare och arbetsterapeut.

Ny modul har införts i befintligt verksamhetssystem som tillsammans med Skatteverkets nya e-tjänst inneburit en mycket kraftig minskning av de faderskapsärenden som tidigare hanterats av Kontaktcenter, på Vård- och omsorgskontorets uppdrag. Genom förändringen slipper de flesta samboende föräldrar att fysiskt komma till kommunhuset för bekräftelse av faderskap.

Efter en förstudie och dialog mellan verksamheten, systemförvaltning och Innovationskontoret landade verksamheten i att automatisera delar av handläggningen inom ekonomiskt bistånd genom en kombination av att aktivera automatiserande funktioner i verksamhetssystemet Viva, samt att fylla igen luckorna med RPA (robot) för ett längre automatiskt flöde. Förändringen, som går igång skarpt under hösten, kommer inte att förändra handläggningen ur ett klientperspektiv men däremot frigöra viss tid hos handläggarna för mer kvalificerat socialt arbete.

Översyn av blanketter och processer för att skapa ett enklare flöde och minska administrationen. Uppföljningsmodulen FIC har under året uppdateras för att ledningen ska kunna följa ekonomisk data, även ett projekt har startats för införande av Power BI som ett analysverktyg. Nya moduler

i stratsys är under införande och en gemensam plattform för ledning och styrning bedöms för- enkla och förbättra för organisationen.

Lokaleffektivitet – framtagande av plan för ökad lokaleffektivitet inom alla verksamhets- områden

Under innevarande år har stängningen av Segerstaskolan inneburit rockader inom förskola, skola och gymnasium samt kultur och fritid. Gredelby förskola stängdes hösten 2022 (beslutades 2021). När dessa förändringar är genomförda fullt ut har Utbildningsnämnden minskat kostna- derna för lokaler med 8 100 tkr under mandatperioden.

Utveckling av kommunhuset mot ett flexiblere arbetssätt och fler arbetsplatser löper på. Under hösten 2022 kommer västra huset vara anpassat efter de nya förutsättningar, östra huset kommer att anpassas under 2023. Åtgärder möjliggör för individ och familjeomsorgen att flytta till kom- munhuset och att råd och stödfunktionerna kan koncentreras till övriga verksamheter vid service- huset.

Kommunens äldreboenden är under förändring med utökning av antalet platser för bland annat en förbättrad kostnadseffektivitet, projektet beräknas vara slutfört efter årsskiftet.

Fossilfri/koldioxidneutral kommun – minimera fossila drivmedel och plastanvändning i kommunkoncernens verksamheter med särskilt fokus på en giftfri förskola.

Under året har antalet personbilar med konventionell förbränningsmotor minskat från 17 fordon till 9. Fordonsparken förnyas successivt när leasingavtalen går ut och förstahandsalternativet som ska prövas är ren eldrift.

Vid årsskiftet 2021/2022 tillskapades ett flertal laddpunkter för att möjliggöra ökad eldrift i kom- munens fordonspark.

Förvaltningen har jobbat med giftfri förskola under många år, alla kommunala verksamheter föl- jer anvisningarna gällande giftfri förskola. Inget riktat projekt kopplat till plastanvändning eller giftfri förskola har genomförts från tillsynsenheten, det ingår dock i det övergripande arbetet med hälsoskydd.

Upphandlingar – med krav på hållbar konsumtion och handel inriktad mot cirkulär resurshushållning och delningsekonomi, ekologiska produkter och rättvisa produktionsvill- kor.

I "riktlinjer för inköp och upphandling" framgår anvisningar för hur medarbetare i Knivsta kom- mun ska arbeta med upphandlingar.

I riktlinjerna framgår att kommunen i samtliga upphandlingar ska sträva efter att ställa så långt- gående krav som möjligt för att främja social rättvisa och minska negativ miljöpåverkan. Upp- handlingsmyndighetens hållbarhetskrav ska alltid vara utgångspunkten i kravställningar, och som huvudregel ska minst krav i enlighet med nivå "bas" ställas. Vid upphandlingar av särskilt valda områden bör krav i enlighet med nivå "avancerade", eller mer långtgående krav, användas.

Vid upphandling av livsmedel ska miljökrav och krav på social hänsyn ställas i enlighet med kommunens "riktlinjer för upphandling av livsmedel".

Verksamheterna ska i samband med utformandet av kravspecifikationerna ansvara för att utforma vilka krav som kan ställas på ekologiska och rättvisemärkta produkter.

Modern energiteknik och kretsloppsanpassad teknik för VA-hantering, ska övervägas vid nybyggnation och planering av nya områden.

Under året påbörjade en doktorand från Högskolan i Gävle sitt kommundoktoranduppdrag i Knivsta kommun. Det sker inom ramen för projektet ”Future Proof Cities” som pågår under åren 2020-2025, och är ett led i Knivstas ambitioner att bli en föregångskommun för ett hållbart samhälle. Forskningsuppdraget har fokus på frågan - *Hur kan lokala kretslopp och integrering av system för energi, vatten och näringsämnen bidra till en mer hållbar och resilient stadsutveckling med fokus på stadsdelar och medelstora städer?*

Ett system för återföring av toalettavlopp från slutna tankar till åkermark i Knivsta kommun har projekterats, upphandlats och tagits i drift. Syftet är att minska utsläppen av näringsämnen från enskilda avlopp och istället återföra dessa till åkermark. Därmed kan användningen av konstgödsel minska och det blir möjligt att ställa kretsloppskrav på enskilda avloppsanläggningar.

Utöver det övergripande målet kring lokala kretslopp ingår även att skapa en långsiktig organisation med representanter från kommunen och lantbruket, med syfte att kunna driva och utveckla återföringssystemet för enskilda avlopp.

En ureahygieniseringsanläggning har tagits i drift under året, vilket innebär att avloppsslam kan renas med kemikalien urea. Processen med att rena slam är relativt ny, och runt om i Sverige finns endast en handfull anläggningar.

Förberedelser pågår för att möta den nya vattentjänstlagen som träder i kraft vid årsskiftet 2022/23 bland annat genom att förvaltningen stärkt kompetensen inom området med en vattenstrateg med specialistkunskaper inom VA-hantering.

Cykelvägar är prioriterade, cykelväg mellan Alsike och Uppsala ska bevakas i 4-spåravtalet

Arbetet är högt prioriterat och implementerat i Stadsutvecklingsstrategin samt i Transportplan för hållbar mobilitet.

Knivsta kommun arbetar tillsammans med Trafikverket, Region Uppsala och Uppsala kommun bland annat i åtgärdsvalstudie för 4-spårets omland för att skapa möjligheter till hållbart resande, där effektiva cykelförbindelser är en viktig del för alla parter.

Plan för parkeringslösningar och stimulera ett minskat bilberoende

Transportplan för hållbar mobilitet, som även planeras innehålla en plan för parkeringslösningar för att göra bilen tillgänglig när den behövs men ändå stimulera till ett mer hållbart resande. Arbetet bedöms inte vara färdigt innan året är slut.

Förvaltningen ska utveckla möjligheterna för den idéburna sektorn att utgöra en viktig aktör inom Knivsta kommun

Inga nya idéburna offentligt partnerskap (IOP) har startats under året. Det finns dock flertalet samverkansformer där kommunen samverkar med civilsamhället.

Nämnder ska redovisa vilka effektiviseringar som genomförts och vilka varaktiga ekonomiska effekter det har fått.

Kommunstyrelsen driver utveckling av kommunhuset vilket med fler platser kommer att ge högre nyttjandegrad och långtidssäkrar behovet av administrativa lokaler för många år framöver.

Bildande av en ny näringslivsenhet och inrättande av en ny tjänst som näringslivschef medför ett fokuserat och systematiskt arbete med näringslivsutveckling och nära dialog med marknad och civilsamhälle för ett effektivare och mer kvalitativt arbete med Knivstas utveckling.

Det påbörjade samarbetet inom länet fortsätter inom flera olika enheter där Kontaktcenter och digitalisering ligger långt framme. Inom ramen för samarbetet i länet har tjänsten konsumentrådgivning upphandlats av Tierp, vilket på sikt räknas bli en besparing.

Ett arbete pågår för att få till en mer samlad IT-organisation och därmed säkrare leverans och förhoppningsvis lägre kostnad. Digitaliseringsenheten genomför under hösten flertalet utredningar för att se på hur bland annat systemförvaltning, IT-arkitektur och support kan genomföras så effektivt som möjligt. Den digitala arbetsplatsen byggs successivt upp och ett nytt intranät är under uppbyggnad. Intranätet ska på sikt erbjuda medarbetarna en väg in till system och information vilket sparar tid ute i verksamheterna.

Enheten för digitalisering fortsätter arbetet tillsammans med it-centrum att rensa bland digitala enheter i kommunen, både datorer, iPads och användarkonton. Men ordning och reda finns det pengar att spara både i licenser och i driftkostnader.

Kommunikationsenheten har genomfört förändringar som innebär varaktiga besparingar om drygt 100 tkr. Besparingen sker genom avveckling av Nuläget, antal tryckt material och uppsägning av grafiska verktygslådan.

Innovationskontoret driver utveckling av fler automatiseringar i form av RPA (Robotic Process Automation) som på innebär att medarbetare kan ta bort vissa repetitiva, regelbundna och arbetsintensiva arbetsuppgifter som istället sköts av en robot. På sikt innebär det att verksamheter har mindre behov att anställa fler även när andel ärenden ökar vilket beräknas ge en positiv ekonomisk effekt över tid. Under 2022 utvecklar Innovationskontoret en RPA för ekonomiskt bistånd.

Ekonomikontoret arbetar med ökad andel elektroniska fakturor vilket väntas leda till tidsbesparingar i fakturaflödet. Andelen e-fakturor stiger succesivt (från en redan hög nivå).

Utveckling av internkontrollen, från att omfatta uppföljning och utredning av verksamheten till att analysera verksamheternas risker och hantering av dem. Det nya arbetssättet förväntas innebära ett effektivare resursutnyttjande.

Inom socialnämndens verksamheter innebär förebyggande, tidiga och hälsofrämjande insatser en kostnadseffektivisering på sikt. Eftersom så stor del av nämndens verksamhet är lagstyrd kommer det alltid att krävas kostsamma åtgärder från nämnden när barn, vuxna och äldre uppvisar stora behov. Att jobba uppsökande och komma in tidigt innan problemen vuxit sig stora är därför en viktig, kostnadseffektiviserande åtgärd. Under de senaste åren har det uppsökande jobbet från råd och stöd intensifierats. Även under 2022 har det utökats, i dialog med polis, skola och fritidsverksamheten.

Ett annat exempel är projektet Arbetsmarknad Knivsta 2.0 som under hösten bildar en organisatorisk ny enhet inom Vård- och omsorgskontoret. Det har under året gett en märkbar effekt på ekonomiskt bistånd när tidigare klienter hjälpts till subventionerade tillfälliga anställningar inom

flera kommunala verksamheter, vilket på totalen blivit en direkt kostnadsminskning för kommunen, samtidigt som det främjar individernas inträde på den reguljära arbetsmarknaden framöver.

Periodens utfall och årsprognos

Delårsperiodens resultat för kommunen uppgår till 124,7 miljoner kronor (föregående period 55,5 miljoner kronor). Det är en kraftig resultatförbättring jämfört med föregående års resultatperiod. Resultatet för perioden påverkas av en positiv semesterskuld förändring 12,7 mnkr (föregående 10,7 mnkr).

Externa intäkterna är ca 29 mnkr högre än perioden föregående år, varav statsbidragen utgör 12 mnkr av förändringen. Försäljning och övriga ersättningar har ökat med 12 mnkr, ersättningen för elproduktionen har stigit rejält, liksom en ökning av intäkter simhall och gym. Exploateringsverksamhetens intäkter har bidragit med 32,5 miljoner kronor för perioden (föregående period 28 miljoner kronor).

Verksamhetens kostnad har ökat med 4,2 procent jämfört per föregående års period och behöver sättas i relation till att kommunens folkmängd har ökat med ca 2 procent rullande 12 månader och den allmänna inflationen som är mycket hög.

Personalkostnaden har ökat med 2,5 procent jämfört med föregående års period, det är i linje med den årliga löneöversynen. Högst kostnadsutveckling finns inom kultur och fritid, lägst återfinns inom pedagogisk verksamhet (+1,9 procent). De politiska arvoden/ersättningarna har ökat med 5,3 procent jämfört med föregående års period.

Lokalkostnaden har under några år haft en låg kostnadsutveckling men för innevarande period jämfört med föregående års period har lokalkostnaden ökat med nära 6 procent eller 5,5 mnkr. Det överstiger den årliga prisjusteringen av hyresavtalen, det förklaras av bland annat att en hyresrabatt erhöles för ishallen och sporthallarna när de vara stängda för genomgång av takkonstruktionen samt extern uthyrning av lokal för vaccinationer. Sammantaget är det en engångspost om drygt 4 mnkr.

Köp av huvudverksamhet har ökat med 7 procent jämför föregående år, det motsvarar en kostnadsökning med 21 mnkr. Verksamheten LSS har under flera år haft en ökning av brukare och omsorgsinsatser, utveckling fortsätter även under 2022, ca 11,8 procents ökning av kostnaden. Individ och familjeomsorgen har en ökning med 27 procent eller 3,4 mnkr, fler placeringar på verkar. Inom förskola och grundskola har kostnaden också ökat men i linje med den allmänna kostnadsutvecklingen (3,9 procent), inom grundskolan har fler elever valt fristående skolor och det märks på kostnadsutvecklingen 7,2 procent. Avfallsverksamheten ökar med 1,3 mnkr genom både högre avtalspriser men också högre mängder avfall att hantera. Under året påverkas äldreomsorgsverksamheten av högre kostnad på grund av ombyggnation av äldreboenden med drygt 2 mnkr i engångskostnad.

Avskrivningskostnaden uppgår till nära 25 mnkr vilket är ökning med ca 1 mnkr mot föregående års period. Det förklaras av anläggningstillgångar som kommer av exploateringsverksamheten (ny infrastruktur).

Den totala nettokostnaden (bruttokostnad minus externa intäkter) summerar till 1,4 procent.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning är 878,5 mnkr för perioden jämfört med året tidigare som var 811 mnkr. Ökningen kommer av en skatteunderlagstillväxt (generell för Sverige) och fler kommuninvånare som bidrar till ökade kommunala skatteintäkter. Slutavräkning

för 2021 och 2022 är mycket positiv om totalt ca 27 mnkr (föregående års period 13 mnkr). Ökningen mellan perioden januari-augusti 2021 och januari-augusti 2022 är 67 miljoner kronor eller 8,3 procent.

Finansnetto är drygt 11 mnkr för perioden (föregående period 0 mnkr), vilket förklaras av att årets period inkluderar en utdelning från koncernens helägda bolag om 10,5 mnkr.

Pandemin har marginell påverkan på periodens resultat 2021 och 2022, ersättningar för sjuklönekostnader påverkar med 4,9 miljoner kronor (föregående period 5,3 miljoner kronor). Kommunen har haft sjuklönekostnader som är högre än den erhållna ersättningen.

Årsprognosen 2022 har ett prognostiserat resultat om nära 80 mnkr att jämföra mot det budgeterade resultatet om 34,3 miljoner kronor.

De externa intäkterna beräknas bli 62 miljoner kronor lägre än budgeterat, exploateringsnettot resultatavvikelse är 0 miljoner kronor (budgeterat resultat 30 miljoner kronor). Exploateringsnettot fluktuerar över tid och de ekonomiska fördelarna uppstår när köparen tillträder marken (vilket påverkas av bland annat lantmåteriförrättningar etc). Verksamheten har även förpliktelser avseende markföreningar, bedömningen är att tidigare reserveringar inte kommer infrias och reserveringen löses upp om totalt ca 5 mnkr.

Skatteintäkterna beräknas bli 17,8 miljoner kronor högre än budgeterat, prognosen är baserad på uppgifter från SKR augusti månad. Det är slutavräkningen för år 2021 och 2022 som bidrar till det förbättrade skatteutfallet.

Finansnettot utgörs främst av intäkter från borgade lån (borgensavgift) och utdelningar. Årets utdelning är budgeterad till 10,9 miljoner kronor, i prognosen uppgår den till 11,5 miljoner kronor. De finansiella kostnaderna är främst bankkostnader för transaktioner och checkräkningskredit.

Kommunens nämnder har en samlad prognos om totalt +7 miljoner kronor (budgeterat resultat är 0 kr). Nedan är en kort sammanfattning av årsprognosen och de väsentliga förklaringarna till budgetavvikelsen.

Kommunstyrelsen beräknas göra ett underskott på 743 tusen kronor vilket främst förklaras av underskott i den politiska verksamheten (omställningsstöd), satsning på näringsliv som inte är fullt finansierad och kommunens gym som fortsatt lider av lägre intäkter efter pandemin. Positiva avvikelser är administrativa stödverksamheten som genom bland annat vakanser bidrar med överskott om drygt 2 mnkr.

Socialnämnden beräknas göra ett överskott om 3 miljoner kronor. LOV - hemtjänst och delegerat HSL prognostiserar ett överskott på 2,8 miljoner kronor Det beror på lägre volymer (biståndsbedömda timmar). Insatser LSS i ordinärt boende prognostiserat ett överskott på 0,7 miljoner kronor. Antalet brukare inom personlig assistans har minskat vilket föranleder en negativ bokslutsregleringen om 2,7 miljoner.

Färdtjänst och riksfärdtjänst visar på ett prognostiserat överskott på 0,5 miljoner, vilket främst beror på färre antal resor. IFO vård och stöd institution/annat boende visar på ett prognostiserat överskott på 1 miljon kronor. Överskottet beror främst på lägre kostnader för placeringar missbruk. Verksamhetsblocket flykting visar på en prognostiserat överskott om 2,5 miljoner kronor, varav 1,7 miljoner kronor avser retroaktiva ersättningarna från 2017-2020.

Utbildningsnämnden redovisar en årsprognos 1,5 mnkr. De underliggande verksamheterna har

dock stora variationer i förväntat resultat. Förskolan prognostiseras med ett överskott på 2,8 mnkr, där de kommunala enheterna får fler barn i verksamheten och bidrar till överskottet på två vis. Den första är att verksamheten får en bättre ekonomi, den andra orsaken är det så kallade pengsystemet som ska ge rättvisa villkor mellan privata och kommunala förskolor. Genom att fler barn väljer kommunal förskola leder det till positiva margineffekter i pengsystemet jämfört med den budgeterade kalkylen. Stängningen av Skutans förskola bidrar också till en positiv resultat effekt.

Grundskolans prognos är 3,3 mnkr i underskott. De kommunala grundskolorna förlorar däremot elever till privata och det leder till negativa margineffekter i pengsystemet, drygt 1,7 miljoner kronor, det leder också till mindre skalfördelar men budget i balans råder i kommunal grundskola. Flytten av Segersta grundskola har inneburit en flyttkostnad om ca 1 mnkr som påverkar resultatet negativt.

Kommunens gymnasieskola beräknar ett underskott med 1,1 mnkr, vilket beror på färre elever på Sjögrenska och dels flyttkostnader. Vuxenutbildning/SFI erhöll högre statsbidrag än planerat och möjliggör fler utbildningsplatser men leder även till överskott i verksamheten. Måltidsverksamheten bedömer att verksamheten gör ett överskott om 950 tkr på grund av högre försäljningsintäkter än budget det trots högre kostnader för livsmedel.

Samhällsutvecklingsnämndens årsprognos visar en överskott på 3,1 miljoner kronor. Gator och vägar prognostiserar en positiv budgetavvikelse på 7 miljoner kronor på grund av exploateringsersättningar, 13,1 miljoner kronor (föregående år 25 miljoner kronor). Av gatuenhetens totala kostnad om 35 mnkr utgår kapitaltjänstkostnad hela 56 % och genom nya investering växer den årligen.

Avfallsverksamheten prognostiserar ett underskott med 2,3 miljoner kronor. Kostnaden för verksamheterna beräknas öka med 2 procent jämfört med föregående år. Verksamhetens intäkter förväntas öka med 1,4 procent mot året innan. Resultat påverkas negativt av att ersättning för insamlade förpackningar inte har effektuerats av riksdagen ännu, verksamheten bedöms gå miste om 1,8 miljoner kronor för den försenade lagförändringen.

Verksamhet vindkraftverks årsprognos visar på ett överskott på en miljon kronor. Överskottet grundas på högre elpriser och något högre produktionsutfall. Verksamhet trafikövervakning och parkeringsavgifter prognostiseras redovisa ett underskott på 1,3 miljoner kronor på grund av lägre intäkter än budgeterat.

Bygg- och miljönämndens årsprognos visare ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Bygglovsintäkterna är i linje med budgeten men beräknas vara hela 2,6 miljoner kronor lägre än föregående års utfall (pandemieffekt). Verksamheten för tillsyn av miljö, livsmedel och serveringstillstånd har något förbättrade intäkter men också lägre kostnader än föregående år.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen redovisar ett starkt resultat för första 8 månaderna som var 131,2 miljoner kronor (föregående år 80,2 miljoner kronor) vilket motsvarar ca 14,9 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Årsprognosen för kommunkoncernen beräknas uppgå till 95,5 miljoner kronor före elimineringar vilket motsvarar 7,3 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Roslagsvatten AB resultat för perioden blev negativt, Knivsta kommuns andel av resultatet motsvarar -1,6 miljoner kronor (föregående period +1,9 miljoner kronor). Resultatet förklaras främst

högre räntekostnader. Årsprognosen är -4,2 miljoner kronor, högre finansieringskostnader och hög investeringstakt är förklaringar.

Kommunfastigheter i Knivsta AB är kommunens bolag för verksamhetslokaler, resultatet för 8 månader är 15,1 miljoner kronor (föregående period 18,7 miljoner kronor). Kommunen är bolagets dominerande hyresgäst och har därför en låg vakansgrad. Perioden innehåller en del underhållskostnader som läckage och vattenskador, trots det visar bolaget ett starkt resultat där fortsatt låga räntekostnader bidrar. Årsprognosen är 18,5 miljoner kronor.

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag med drygt 600 hyreslägenheter. Resultat för perioden är 3,1 miljoner kronor (föregående period 2,9 miljoner kronor). Fortsatt låg vakansgrad och god kostnads kontroll bidrar till resultatet. Årsprognosen är 3,3 miljoner kronor, investering i nya hyreslägenheter väntas påverka resultat genom högre finansieringskostnader.

Alsike Fastighets AB är under avveckling, under året har ingen verksamhet bedrivits men kostnader för avveckling har uppstått. Resultat för perioden är -1 miljon kronor och prognos är -1,6 miljoner kronor.

Kommunalförbundet Brandkåren Attunda redovisar ett positivt resultat om 309 tusen kronor (föregående period 229 tusen kronor). Perioden påverkas av jämförelsestörande poster vilket får en positiv resultatpåverkande effekt. Årsprognosen är -5 tusen kronor.

Resultat

Knivsta kommunkoncern	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall jan-aug 2022	Årsprognos 2022
Resultat Knivsta kommun, tusen kronor	38792	58616	124709	79592
Resultat Knivsta kommun exklusive exploateringsnetto, tusen kronor	-3784	4051	92189	47071
Resultat Knivsta kommunkoncern, tusen kronor	68202	90944	131213	95509

Balanskravsresultatet

Kommunallagen ställer krav på Sveriges kommuner att för varje enskilt år ha balans i sin ekonomi. Detta så kallade balanskrav innebär att intäkter ska överstiga kostnader i kommunernas budget.

Vid utgången av budgetåret 2021 fanns inget negativt resultat att återställa. Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen återställas inom 3 år.

Avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) görs vid positiva resultat. Den kan disponeras kommande år om skatteintäkterna påverkas negativt till följd av en försvagad konjunktur eller vid ett negativt balanskravsresultat. Resultatutjämningsreservens behållning är 40 miljoner kr den 31 augusti 2022.

Behållningen i resultatutjämningsreserven får enligt riktlinjer högst uppgå till 10 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning, vilket motsvarar cirka 130 miljoner kronor. Mot bakgrund av årets prognos är bedömningen att ytterligare 30 miljoner kronor kan adderas till RUR.

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning	2020	2021	Prognos 2022
Årets resultat	38 792	58 616	79 592
Samtliga realisationsvinster (avgår)	5 763	5 655	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravjusteringar	33 029	52 961	79 592
Medel till resultatutjämningsreserv	20 000	20 000	30 000
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	13 029	32 961	49 592
<i>Balanskravsunderskott från tidigare år</i>	<i>-1 885</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Balanskravsresultat att återställa	0	0	0
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-1 885	0	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	13 029	32 961	49 592
+synnerliga skäl att inte återställa	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom 3 år	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	0

Låneskuld och ränterisk

Kommunens låneskuld den 31 augusti är 0 kr. Kommande 12 månader är bedömningen att ingen ny upplåning är nödvändig förutsatt att resultatnivån fortsatt är stabil för kommunen och att inga större markförvärv kommer ske.

Kommunkoncernen har en långfristig skuld som är drygt 1,74 miljarder kronor. Den långfristiga skulden har under några år minskat men under 2022 har den åter vuxit med 129 miljoner kronor vilket är relaterat till investering i hyreslägenheter i Alsike, vatten och avlopp samt förvärv av Gredelinen KB.

De kommande 3-5 åren beräknas skulden öka genom den VA investeringen sin Knivstavatten AB har i uppdrag att genomföra, det kommer påverka kommunkoncerns skuld med närmare 600 miljoner kronor.

Den största låneskulden återfinns i bolaget Kommunfastigheter i Knivsta AB. En procents ränteförändring ger en förändring i räntekostnaden med ca 17 miljoner kronor i kommunkoncernen. Det är en hög ränterisk, vilket motsvarar cirka 1,5 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Vidare skulle det även kunna påverka kommunen eftersom kommunen borgar för lånen. Idag finns det inga indikationer att så är fallet eftersom de kommunala bolagen har en god ekonomi med en genomsnittlig räntebindningstid om 3 år.

Långfristiga skulden i kronor per invånare är ökande trots fler invånare (ca 20000 invånare den

31 augusti). Låneskulden kronor per invånare var cirka 87 000 kr per invånare i kommunkoncernen (31 december 81443 kronor per invånare).

	2020	2021	delår 2022
Knivsta kommun	256 957	189 809	184 642
Kommunfastigheter i Knivsta AB	1 225 000	1 150 000	1 285 000
Knivstabostäder AB	106 000	106 000	145 000
Alsike Fastighets AB	0	0	0
Brandkåren Attunda	13 672	13 192	17 933
Roslagsvatten AB	154 220	155 027	195 081
Total långfristig skuld	1 755 849	1 614 029	1 827 656

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital. För kommunen har soliditeten ökat sedan årsskiftet till 54,2 procent inklusive pensionsförpliktelsen (vid årsskiftet 45,9 procent). Förändringen påverkas främst av periodens resultat.

Kommunkoncernen soliditet var 26,8 procent inklusive pensionsförpliktelse den 31 augusti år 2022 (vid årsskiftet uppgick den till 24,5 procent).

Det goda resultatet för perioden är det som bidrar till den positiva förändringen trots en stor ökning av tillgångarna (nya investeringar).

Framtiden innehåller sannolikt en fortsatt ökning av investeringar drivet av en ökad folkmängd men även genom förändrade krav i lagstiftningen. Investeringar kommer främst ske i nya verksamhetslokaler och infrastruktur.

	2020	2021	delår 2022
Knivsta kommun	56,6%	61,2%	64,8%
Kommunfastigheter i Knivsta AB	12,0%	15,0%	14,6%
Knivstabostäder AB	33,1%	32,8%	28,9
Alsike Fastighets AB	68,0%	85,2%	98,7%
Brandkåren Attunda	13,5%	13,6%	13,7%
Roslagsvatten AB	9,2%	8,4%	7,8%
Soliditet kommunkoncernen	25,9%	29,4%	31,3%
Soliditet kommunkoncernen inkl pensionsförpliktelse	21,0%	24,5%	26,8%

Resultaträkning

Belopp i tusen kronor	Kommun				Sammanställd redovisning	
	Utfall	Utfall	Reviderad Budget	Prognos	Utfall	Utfall
	jan-aug 2022	jan-aug 2021	helår 2022	helår 2022	jan-aug 2022	jan-aug 2021
Verksamhetens intäkter	194 549	165 814	301 457	299 075	273 526	261 106
Verksamhetens kostnader	-934 624	-897 449	-1 523 366	-1 495 305	-939 067	-911 210
Avskrivningar	-24 847	-23 756	-38 000	-38 995	-72 199	-70 461
Verksamhetens nettokostnader	-764 922	-755 390	-1 259 909	-1 235 225	-737 740	-720 565
Skatteintäkter	763 407	724 091	1 114 030	1 131 459	763 407	724 091
Generella statsbidrag och utjämning	115 178	87 163	171 917	172 294	115 178	87 163
Verksamhetens resultat	113 662	55 864	26 038	68 528	140 845	90 689
Finansiella intäkter	14 114	3 119	15 002	15 545	-2 675	484
Finansiella kostnader	-3 067	-3 448	-6 750	-4 481	-7 172	-10 950
Resultat efter finansiella poster	124 709	55 535	34 290	79 592	130 998	80 223
Extraordinära poster	0	0	0	0	216	0
Periodens resultat	124 709	55 535	34 290	79 592	131 214	80 223
Över/underskott av skatter och bidrag	14,2%	6,8%	2,7%	6,1%	14,9%	9,9%

Balansräkning

Belopp i tusen kronor	Kommun				Sammanställd redovisning	
	Bokslut	Bokslut	Budget	Prognos	Bokslut	Bokslut
Tillgångar	2022-08-31	2021-12-31	helår 2022	helår 2022	2022-08-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar						
Immateriella tillgångar	3 417	4 230	5 000	5 000	3 761	4 831
<i>Materiella tillgångar</i>						
Mark och byggnader	821 940	814 476	694 451	821 940	2 490 398	2 509 039
Maskiner och inventarier	23 720	24 894	25 000	25 000	108 367	112 962
Finansiella anläggningstillgångar	184 126	183 493	183 468	184 126	32 784	25 801
Summa anläggningstillgångar	1 033 204	1 027 093	907 919	1 036 067	2 635 309	2 652 633
Bidrag till infrastruktur	0	0	0	0	0	0
<i>Omsättningstillgångar</i>						
Förråd och varulager m.m	9 069	9 069	9 000	9 069	9 254	9 254
Kortfristiga fordringar	220 077	206 721	200 000	140 000	424 277	184 462
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0	0	0
Kassa, bank	104 485	97 634	105 649	96 788	139 019	122 831
Summa omsättningstillgångar	333 630	313 424	314 649	245 857	572 550	316 546
SUMMA TILLGÅNGAR	1 366 834	1 340 517	1 222 568	1 281 924	3 207 859	2 969 179

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
<i>Eget kapital</i>						
Årets resultat	124 709	58 616	34 290	79 592	131 213	90 944
Resultatutjämningsreserv	40 000	40 000	19 058	70 000	40 000	40 000
Övrigt eget kapital	721 332	662 716	679 063	691 332	833 397	741 962
Summa eget kapital	886 041	761 332	732 411	840 924	1 004 609	872 906
<i>Avsättningar</i>						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	11 425	10 872	7 900	15 000	24 165	22 034
Andra avsättningar	1 237	7 049	0	1 000	48 294	55 601
Summa avsättningar	12 662	17 921	7 900	16 000	72 458	77 635
<i>Skulder</i>						
Långfristiga skulder	184 642	189 809	226 957	175 000	1 743 431	1 614 029
Kortfristiga skulder	283 489	371 455	255 300	250 000	387 60	404 609
Summa skulder	468 131	561 263	482 257	425 000	2 130 792	2 018 638
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 366 834	1 340 517	1 222 568	1 281 924	3 207 859	2 969 179
Panter och därmed jämförliga säkerheter	0	0			84 671	84 671
<i>Ansvarsförbindelser</i>						
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningar	144 886	145 701	142 796		144 886	145 961
Övriga ansvarsförbindelser	1 741 281	1 556 281			15 205	15 205

Noter

Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Under augusti 2022 har finansiell leasing utretts för samtliga kommunens hyresavtal. Beräkningen visar en ekonomisk påverkan på resultat om ca 5 mnkr, redovisningen kommer vara genomförd till årsbokslutet 2022.

Säsongvariationer eller cykliska effekter

I delårsbokslutet har semesterlöneskulden en positiv påverkan på resultatet eftersom semesteråret i kommunen är januari-december, det vill säga medarbetare i kommunen delvis tar ut förskottad semester i juni-augusti. Det gör att semesterskuld förändringen är positiv i resultaträkningen och en fordran uppstår mot medarbetarna.

En ytterligare säsongvariation som är kopplad till semesterperioden är semestervikarier inom vård och omsorgsverksamheten. Verksamheten är en 24-7 verksamhet som innebär att bemanning sker året runt och under sommaren blir därför lönekostnaden "dubbel" för ordinarie och vikarierande personal.

Exploateringsverksamheten är en verksamhet som har stor påverkan på kommunens resultat. Detaljplanerna är cykliska som i sin tur leder till markaffärer. Affärerna sker ofta till stora belopp (miljoner kronor) och när marköverlåtelsen sker kan då få stor påverkan på periodens resultat.

Jämförelsestörande och extraordinära poster

Varken kommunen eller kommunkoncernen har under resultatperioden haft några jämförelsestörande eller extraordinära poster.

Ändrade uppskattningar och bedömningar

Under resultatperioden har inga ändrade uppskattningar eller bedömningar gjorts mot föregående år.

Ansvarsförbindelser

Pensioner intjänade innan 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som en skuld på balansräkningen. När pensionen betalas ut uppstår kostnaden för kommunen.

Ansvarsförbindelsen per den 31 augusti 2022 uppgick till 144,9 miljoner kronor inklusive löneskatt (förpliktelsen 31 december 2021 var 145,7 miljoner kronor). På totalnivå är det en mindre förändring, de bakomliggande har höjning av basbeloppet ökat skulden medan årets pensionsutbetalningar minskar skulden.

Prognosen är att pensionsförpliktelsen minskar långsamt kommande år. Närmaste åren kommer skulden öka på grund av kraftiga höjningar av basbelopp etc som kommer av en ökande inflation. Genom den årliga utbetalningen av pensioner så minskar ändå skulden till ca 135 miljoner kronor i slutet av år 2026.

Driftredovisning

Driftredovisningen redovisas i två tabeller, den första redovisas nettokostnad per nämnd och andra per verksamhetsområde. Den totala prognostiserade nettokostnaden bedöms öka med 5,8 procent mellan år 2021 och 2022. Kommunens nämnder och verksamheter beräknas på totalen göra ett överskott om ca 7 miljoner kronor för helåret.

Kommunstyrelsens nettokostnad beräknas öka med 5,9 procent. Några verksamhetsområden har högre kostnadsutveckling som näringslivsverksamheten och idrottsanläggningen CIK som har helårseffekt av hyra för ishall och sporthallar (föregående år hade kommunen en hyresrabatt). Kommunhuset är under utveckling vilket innebär kostnader av engångskaraktär.

Samhällsutvecklingsnämnden har en beräknad kostnadsutveckling om 27,7 procent vilket förklaras av mycket höga exploateringsersättningar under 2021 (exklusive exploateringsersättningen är ökningen endast 1,5 procent).

Socialnämnden har en beräknad nettokostnadsökning om 6,8 procent. Omsorg enligt LSS fortsätter öka kraftig genom fler brukare och större omsorgsinsatser. Under året pågår en ombyggnation av äldreboenden vilket medför engångskostnader för ökad bemanning och flyttar.

Utbildningsnämnden nettokostnad är drygt 5,3 procent. Även denna nämnd påverkas av engångskostnader för flyttar genom att en skolas lokal är utdömd för undervisningsändamål. Nämndens verksamheter, totala antal barn och elever, ökar stadigt som också påverkar kostnadsutvecklingen utöver den generella kostnadsutvecklingen.

Bygg och miljönämnden har lägre externa intäkter efter några år med all time high under pandemin. Nettokostnadsutveckling beräknas till 4,5 procent.

Driftredovisning styrelse/nämnd

	Budget	Rev. budget	Tillägg/ avdrag	Intäkter jan-aug 2022	Intäkter 2021	Kostnader jan-aug 2022	Kostnader 2021	Årsprognos nettokostnad 2022	Budget avvikelse År 2022
Kommunstyrelsen	186 079	188 030	2 756	34 126	44 278	154 816	225 153	191 529	-743
Samhällsutvecklingsnämnden	39 710	41 710	560	42 968	84 018	63 263	114 734	39 220	3 050
Socialnämnden	323 115	323 815	-2 660	58 866	81 971	261 942	379 812	318 155	3 000
Utbildningsnämnden	720 776	720 776	1 954	78 576	108 026	533 128	792 993	721 209	1 521
Bygg- och miljönämnden	9 564	9 564	168	6 104	10 103	10 563	19 222	9 532	200
Övriga nämnder	3 374	3 374	0	589	0	1 703	2 012	3 374	0
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-42 359	-27 360	-2 778	-26 679	-41 589	-65 944	-79 895	-47 794	17 656
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	1 240 259	1 259 909	0	194 549	286 807	959 472	1 454 031	1 235 225	24 684

Driftredovisning verksamhet

	Budget	Rev. budget	Tillägg/ avdrag	Intäkter jan-aug 2022	Intäkter 2021	Kostnader jan-aug 2022	Kostnader 2021	Årsprognos nettokostnad 2022	Budget avvikelse År 2022
Politisk verksamhet	17 831	17 831	-177	589	15	11 361	17 052	18 524	-870
Infrastruktur, skydd mm	74 837	77 437	728	30 383	63 897	69 509	120 488	73 569	4 596
Fritid och kultur	71 061	71 061	166	6 760	8 829	54 424	79 727	72 306	-1 079
Pedagogisk verksamhet	719 016	719 017	2 131	61 595	82 309	516 165	765 524	720 553	595
Vård och omsorg	318 186	318 886	-2 660	49 896	72 420	251 241	367 797	314 376	1 850
Särskilt riktade insatser	5 499	5 499	0	9 325	10 096	11 192	12 811	4 389	1 110
Affärsverksamhet	0	0	0	23 906	32 845	24 179	36 004	1 300	-1 300
Gemensamma verksamheter	76 188	77 538	2 590	38 774	57 984	87 345	134 524	78 002	2 126
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-42 359	-27 360	-2 778	-26 679	-41 589	-65 944	-79 895	-47 794	17 656
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	1 240 259	1 259 909	0	194 549	286 807	959 472	1 454 031	1 235 225	24 684

Investeringar

Investeringsutgiften för kommunen första 8 månaderna är 28,1 miljoner kronor det motsvarar 16 procent av investeringsplanen för 2022 (totalt utgör investeringsplanen 174 miljoner kronor).

Några större investeringar kommer inte genomföras som är beroende av andra intressenter som exploatörer, trafikverket med flera. Ett exempel är cykelramper vid en framtida bro över järnvägen (totalt 20 mnkr i utgift). Exploateringen är normalt fleråriga projekt där kommunen bygger den initiala infrastrukturen för att byggnation av fastigheter ska vara möjlig, när bostadsområdet är färdigbyggt slutförs investeringar i allmän platsmark. Den exploatering som nu är aktuell är detaljplan Centrala Ängby. Prognos årets investering är 24 miljoner kronor, avvikelse mot investeringsbudget 2022 uppgår till 47 mnkr.

Gator, park samt kultur och fritid har en prognos om 26 mnkr i utgifter, budgeterat är 52 mnkr. Trafiksäkerhet, belysning och trygghetsskapande åtgärder uppgår till totalt 10 mnkr i investeringsprognosen. Gator och cykelinfrastruktur utgörs främst av underhåll och ombyggnation, total utgift beräknas till 15 mnkr. Fritid och kultur utgift beräknas till 1,1 mnkr varav utrustning i nya sporthallen vid Adolfsbergsskolan utgör 600 tkr. Park- och avfall kommer inte genomföra några av de planerade investeringar under 2022.

Nämnder med fokus på vård och omsorg, pedagogiska verksamheter eller administrativ verksamhet investerar normalt i verksamhetssystem eller inventarier. Under året är den beräknade investeringsnivån 3 miljoner kronor. Avvikelse mot investeringsbudget 2022 uppgår till 11 mnkr.

Fastighetsrelaterade investeringar som pågår är utveckling av kommunhuset, där fastigheten anpassas för det nya arbetssättet efter pandemin med flexibla arbetsplatser. Totalt utgör investeringen ca 8 mnkr. Under året har kommunen också genomfört köp av strategisk mark för 6,3 mnkr.

Färdigställda projekt	Beslutat totalutgift	Akkumulerad utgift	Avvikelse	KF Budget	Utökad investeringsplan	Summa investeringsram	Periodens utgift	Prognos årets utgift	Avvikelse
Kommunstyrelsen - Kultur och fritid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen - övrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samhällsutvecklingsnämnden drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samhällsutvecklingsnämnden exploatering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa färdigställda projekt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Akkumulerad utgift	Avvikelse	KF Budget	Utökad investeringsplan	Summa Investeringssamar	Periodens utgift	Prognos årets utgift	Avvikelse
Kommunstyrelsen - Kultur och fritid	1 175	220	955	575	600	1 175	220	1 100	-75
Kommunstyrelsen - övrigt	24 850	6 741	18 109	28 250	-3 400	24 850	6 741	14 800	-10 050
Samhällsutvecklingsnämnden drift	50 800	10 139	40 661	48 500	2 300	50 800	10 139	24 400	-26 400
Samhällsutvecklingsnämnden exploatering	126 000	37 787	88 213	92 500	0	92 500	10 436	46 000	-46 500
Socialnämnden	1 100	0	1 100	1 100	0	1 100	0	0	-1 100
Utbildningsnämnden	2 795	610	2 185	2 795	0	2 795	610	1 770	-1 025
Bygg- och miljönämnden	1 000	0	1 000	500	500	1 000	0	500	-500
Summa pågående projekt	207 720	55 497	152 223	174 220	0	174 220	28 146	88 570	-85 650
Summa investeringsprojekt	207 720	55 497	152 223	174 220	0	174 220	28 146	88 570	-85 650

